

Ebiit u ebi Yesu gahwehulira Yowaane Ohuhwehula Enyanjula

Ehitabo hino *Ohuhwehula* nj'ehisembayo mu Ndagaano Epyaha. Era nj'ehyasembayo nomu huñandiiaha. Yowaane owaali omuhwenda wa Yesu nj'owahinjandiiaha mu mwaha ogw'ecenda n'etaanu oluvanyuma lw'ohusaaliwa hwa Kurisito (1:1). Era Yowaane omwene oyo nj'owañandiiaha Amañuliro Amalanji n'ebbaluña endaayi n'eyohubiri n'eyohudatu eja Yowaane. Oyo nj'owaali omwegi wa Yesu omuhoda (Yow 13:23). Gañandiiaha ehitabo hino n'ali hu hizinga Patimo eyi bamusidihira olw'ohubuulira Amañuliro Amalanji aga Yesu Kurisito (1:9).

Yowaane gañandiiaha ebbaluña yino ohugumya abafugiirira Kurisito basigale ni bali besigwa eyiri Yesu Kurisito olwohuba ali huupi hugobola (1:3; 22:7). Gayinjandiihira abafugiirira Kurisito ohuhirira erala ebbibubbu by'abafugiirira Kurisito omusanvu (2-3). Yowaane omwene aloma ati ebi galoma byali bunaabbi (1:3). Ehitabo hino mu ngeri nyngi hifaananaho n'ebiri mu Ndagaano Ekayire (Zak 6:1-8; Huñ 7-8). Ehitabo hino hiroma hu biñamba hu komerero y'ehyalo, hu buñangusi wa Yesu era abo abaja huñangula baja huba ni Yesu emirembe n'emirembe. Leha ehitabo hino

hihulabule era hihene hihuleetere ohusuubira ti
Yesu agobola mangu.

Ebiri mu hitabo hino mu buupi

1. Engeri eyi Yowaane gasuna obunaabbi buno
(1:1-1:20)
2. Obuhwenda eyiri ebibbubbu omusanvu
eby'abafugiirira Kurisito *(1:1-3:22)*
3. Obubonero musanvu *(4:1-8:5)* n'amagwala
musanvu *(8:6-11:19)*
4. Olutalo ḥagati w'Omwana n'ogusota *(12:1-14:20)*
5. Ebibya omusanvu eby'obusungu wa Hatonda
(15:1-16:18)
6. Hatonda aŋangula abalabe mwigulu *(17:1-20:15)*
7. Egulu n'ehyalo ehinyaaha *(21:1-22:21)*

Enyanjula

¹ Hino nj'Ehitabo hy'ebibono ebi Yesu Kurisito gahwehulira Yowaane. Hatonda gaŋa Yesu ebibono bino biŋange ohwola eri abaatu babe bamanye ebyali ni bija hubano mu hiseera ehitali hya ḥale era Yesu gaatuma malayika eri Yowaane omuŋeeresa wuwe abimulomere.

² Yowaane yeesi abirosa byosibyosi ng'olu gabibona era aŋandiiha obuhwenda buno obuŋwa eri Hatonda n'ebiit u byosibyosi ebi Yesu Kurisito gaamuhwehulira.

³ Gesiimire oyo anasomerenga abaatu ebi-bono bino eby'obunaabbi era besiimire aban-abinjulirenga baahena baabiŋjamba mu mwoyo! Hiri hiityo olwohuba hiseera hy'ohwolerera hwabyo hinatere ohwola.

*Obuheese eri ebibbubbu omusanvu
eby'abafugiirira*

⁴ Ndiise Yowaane abanjadiihira enywe abomu bibrubbu omusanvu eby'abafugiirira Kurisito ebiri mu twale ly'Asiya. Hatonda owaaliyo ohunwa ahale nahale, aliyo hatyane era aja hubanjo emirembe n'emirembe, n'ali ọjalala n'emyoyo omusanvu* ejiri mu moni w'etebe yiye ey'obunjugi,

⁵ ko ni Yesu Kurisito nasoswe mu hulamuha ohwa bosibosi, aloma ebituufu hu Hatonda era nga nj'omunjigi ali n'obunjangi hu baatu bosibosi hu hyalo, babañambire ehisasabirisi era babañe emiyaaya. Ejono n'obunjangi bibe eri Yesu Kurisito oyo atwenda obugali era owaatufi-iririra gatunoñola mu bibi byefe,

⁶ gaahena gatufuula abaatu babe era abanjeeresa ba Semwana era Hatonda weefe, emirembe n'emirembe. Amiina.

⁷ Ale ni mwetege!
Kurisito oyu mbalomera
ali mu ngira gaajira hu bireri.

Abaatu bosibosi
ni mulimo ni naabo abamufumita
banahamubone.

Era abaatu bangi mu hyalo
banahalire amasiga olw'obuti.

Mu butuufu aŋabula hubadulinga
pohinahabe hiityo. Amiina.

⁸ Hatonda Musengwa aloma ati, "Ndiise Alufa n'Omega, Omwene Buñangi, owaaliyo ohunwa

* **1:4 1:4** emyoyo omusanvu hitegeesa: Omwoyo Omutukuvu.

ahale nahale era alijo hatyane era aja hubaŋo emirembe n'emirembe."

Yesu Kurisito abonehera Yowaane

⁹ Ese Yowaane mulebe yenyewe era owahyenyewe mu hubonaabona n'ohugumira olunjetehe olu banamaani batutaayeho olw'ohufugiirira Yesu, n'ali hu hizinga ehi balanga baati Patimo, eyi bandanya olw'ohulomera abaatu ehibono hya Hatonda ko n'ebiit u byosibyosi ebi Yesu Kurisito gaakwehulira.

¹⁰ Lulala ni nali eyo, hu ludaalo lwa Musengwa,[†] Omwoyo wa Hatonda ni gaamaamira, naŋulira omuutu n'alomera egongo wange, n'ejanjaasi eribbuhulya hy'egwala.

¹¹ Omwene janjaasi eryo n'aloma ati, "Nandiiha mu hitabo ebi obona ohene obinjeerese ebibbubbu omusanvu eby'abafugiirira, ehy'Efeeso, ehy'e Simiruna, ehy'e Perugaamo, ehy'e Siyatira, ehy'e Sarudi, ehy'e Filadelufiya, n'ehye Lawodiikiya."

¹² Ng'anko cuuha mbone owaali n'aloma ni nange. Ni nacuuha, nga mbona ebihondo by'etaala musanvu ebi babbota mu zaabbu.

¹³ Era nga mbona n'omuutu owaali n'afaana hy'Omwanaw'Omuan. Omuutu oyo gaali gambaaye ehyambalo ehyolera erala ḥaasi hu magulu gage era ni gewonire omusibiro ogufaana hy'ezabu mu hifuba, n'ebihondo by'etaala omusanvu ni bimweswanigirihiise.

[†] **1:10 1:10** Luno nj'oludaalo olu Yesu galamuahiraho era mu mbala yeefe nj'oludaalo olwa Sande.

14 Omuutu oyo gaali n'efiiri eryene ehosa ni lipepya hupepya hy'amabaale g'efula, n'emoni jije ni jaaduha hy'enjase y'omuliro.

15 Amagulu gage gaali gamesya hy'ehyoma ehi omubboti ali hwohya mu muliro n'ejanjaasi lirye ni lifuga hy'omwoluumo gw'amaaji ag'omubando.

16 Mu muhono gugwe omulungi gaali anjambire emunyeenyemusantu era mu munwa gugwe ni musobekereeyemo epiima eriho owoogi hu mbega jombi. Mu moni gaali gaduha hwaduha hy'enjase y'eryuba mu tungulwe.

17 Ni namubona nga ngwa mu moni jije, pola hy'omufu. Ng'ano niye gapambaho n'omuhono gugwe omulungi gandoma ati, "Otatya, ndiise Mudaayi era Nakoma.

18 Ndiise omwene bulamu. Naali fuuye aye bona ɳaahani ndi mulamu emirembe n'emirembe! Era ndiise ali n'obunjangi obutusa omufu e magombe gaaba mulamu.

19 "Ale ɳaahani ɳandiiha ebi oweene, ebirijo hatyane n'ebijja ohubajo oluvanyuma.

20 Amahulu g'emunyeenyemusantu ejioweene mu muhono gwange omulungi ko n'ebihondo by'etaala omusantu ebi babbota mu zaabbu nga gano: Emunyeenyemusantu nj'abatangirisi b'ebibbubbu omusantu eby'abafugiirira, n'ebihondo eby'etaala omusantu, nj'ebibbubbu omusantu eby'abafugiirira."

Ebbaluja eri abafugiirira abomu Efeeso

¹ Ng'ano nindi gandoma ati, "Nandiihira omutangirisi ow'ehibbubbu hy'abafugiirira ehiri mu hibuga Efeeso n'obaloma oti,

'Bino nj'ebibono by'oyo ajambire emunyeenye omusanvu mu muhono gugwe omulungi era agendera njagati w'ebihondo by'etaala omusanvu ebi babbota mu zaabbu (ko nj'abatangirisi baabyo omusanvu n'ebibbubbu omusanvu eby'abaatu abamufugiirira).

² Manyire ebikolwa byenyewe n'ohuhalabana ohu muhalabana ohubona muuti musigala ni mwemereeye ng'abaloobera bange, n'ohwehaliriha hwenyewe mu huhiyaania ohu babahiyaania olwohuba mufugiirira ebi ndoma. Manyire ng'olu mutaŋanga hugumikiriza abo abahosi b'ebibi era ng'olu mwapima aberanga ohuba abahwenda bange mwabafaania ni bali badulingi.

³ Mugwiriiye ebigosi bingi olwohuba baloobera bange aye ehyo ndihibahenamo maani cooka mwehaliiriha ohubonaabona ohu abanamaani baboothiseho.'

⁴ Aye wayire hiri hiityo, omulanji saahaya mbalo. Mboloobya olwohuba mwalehanjo ohwenda ohu mwali ni nahwo oludaayi ni mwahafuuha abaloobera bange.

⁵ Ale ni hiisi muutu ahebulire ohwenda ohu gaali ni nahwo gebbwage acuusemo ahole ebikolwa ebiranji ebigaholanga mu hutagiha. Aye ni mutebbwage mwacuuha, nja huuja eyi muli mbabonerese ni tusajo ehihondo hy'etaala

yenywe mu hifo hyayo.

6 Cooka musangaahise mu hino. Mwesi mucaawa hy'ese ebikolwa by'abaloobera ba Nikolayiti.

7 Ale ni ali n'ohutwi, getege aŋulire ehi Omwoyo wa Hatonda alomera ebibbubbu by'abafugiirira. Omuutu aŋangula amaani g'ebibi, ndimuŋa obuŋangi ohulya hu bibala by'omusaala oguleeta obulamu, oguli ewa Hatonda mu hifo ehy'ohwesiima."

Ebbaluŋa eri abafugiirira abomu Simiruna

8 Ng'ano nindi gandoma ati, "Nandiihira omutangirisi ow'ehibbubbu hy'abafugiirira ehiri mu hibuga hy'e Simiruna oti,

'Bino nj'ebibono by'oyo Omudaayi era Nakoma, oyu baali ni beetire aye galamuha.

9 Manyire ebiguudyo ebiboolaho n'obugadi obu mulimo cooka mu bulamu w'ohufugiirira muli baŋjinda. Manyire ng'olu aberanga abaatu ba Hatonda olwohuba mbo Bayudaaya ate nga mu butuufu hibbubbu hy'abajeeresu Sitaani, babanaha ehibi.

10 Muhimanyi muuti abaatu ba Sitaani abo banahadaanye abandi hu nywe mu komera olw'ohwenda ohubaleba era banahabahiyaanie ohuhena ehimanga higeregere.* Bino n'olu binahabooleho, simunjwangamo maani olw'ebiguudyo ebi banahabagudye. Mumanya mutadaanya wesige obu mwataayemo n'olu hiba ni hiboosa hu hubeeta. Olwohuba ni mulihena

---

* **2:10 2:10** Oba endaalo ehumi.

ohugumya owesige muutyo ese ndibaŋa ehirabo ehy'obulamu obutanjwano.'

11 Ale ni ali n'ohutwi, getege aŋulire ehi Omwoyo wa Hatonda alomera ebibbubbu by'abafugiirira. Omuutu aŋangula amaani g'ebibi, ohufa ohwohubiri sihulimwolaho kadi n'aŋadidiri."

Ebbaluna eri abafugiirira abomu Perugaamo

12 Ng'ajo nindi gandoma ati, "Njandiihira omutangirisi w'ehibbubbu hy'abafugiirira ehiri mu hibuga hy'e Perugaamo n'obaloma oti,

'Bino nj'ebibono by'oyo ali n'epiima eriho owoogi hu mbega jombi.

13 Manyire ng'olu muli mu higosi ehy'ohumenya mu hifo omuli obunjugi wa Sitaani aye wayire hiri hiityo mugumire mwasingala ni muli baloobera bange. Nomu biseera by'Atipa omuloobera wange ovalomeranga abaatu ebipambahoh n'obugumu oyu banamaani beetira mu hibuga hyenywe omu Sitaani asisimbaaye, mwaguma nandi muneegaana.'

14 Aye wayire hiri hiityo, ɳalijo bidiidiri ebi mboloobya. Muli n'abaatu mu nywe abafugiirira esomesa ya Bbalamu, ow'abbaamya Bbalaki n'amulagira atege Abayisirayiri, boonoone mu moni ja Hatonda ni balya ebi baŋongire eyiri emisambwa era bahole n'obuhwedi.*

15 Mu ngeri nj'enyene muli n'abaatu mu nywe abafugiirira esomesa y'aba Nikolayiti eroma yiiti abaloobera ba Kurisito boosi bebisye

---

* **2:14 2:14** Hub 25:1

ng'olu Bbalamu gabbaamya Bbalaki habaha wa Mowaabbu ategé Abayisirayiri.

¹⁶ Ale ni mwebbwage mucuuse emyoyo! Aye ni mutahihole, naahaaje eyo mu hiseera ehitali hyanjale soose aba hijambaho n'epiima eriho owoogi hu mbega jombi eyiri mu munwa gwange.

¹⁷ Ale ni ali n'ohutwi, getege anjulire ehi Omwoyo wa Hatonda alomera ebibbubbby'abafugiirira. Oyo anjangula amaani ga Sitaani ndimuliisa hu maanu eyibahweha. Era ndimuña ebaale ehosa eri bañandiihaho esiina enyaaha, eri ɻabula kadi mulala alimanyire ohutusaho omwenergyo."

Ebbaluña eri abafugiirira abomu Siyatira

¹⁸ Ng'ajo nindi gandoma ati, "Nandiihira omutangirisi w'ehibbubbby'abafugiirira ehiri mu hibuga hy'e Siyatira n'obaloma oti,

'Bino nj'ebibono by'Omwana wa Hatonda ali n'emoni ejaduha hy'enjase y'omuliro n'amagulu agamesya hy'ehyoma ehi omubboti ataaye mu muliro.

¹⁹ Manyire ebikolwa byenywe. Manyire ng'olu mwendana era ng'olu mwegumisyé ohufugiirira. Manyire n'engeri eyi hiisi muutu ayeedamo owahye aba ni getaaga obuyeedi n'ohwehaliriha ohu muli ni nahwo mu bigosi ebi mwagaana era nga ebi muhola hatyane bingi ohuhiraho ebimwaholanga ni mwahafugiirira.'

²⁰ Aye wayire hiri hiityo, mboloobya olwa hino. Mulehire Yezebbeeli omuhasi ow'eranga naabbi, gaabbamya abanjeeresa bange

n'abegirisa obuhwedi n'ohulya ebi bañongire eyiri ebiitu ebibbote.

²¹ Omuhasi oyo mbaye muleheeyemo ni muñaaye ehimanga gebbwage aye ehyo sahyenda.

²² Olw'ehyo nahamuteho endwaye eyi nahamute hu buliri gaaba ohwo n'aloona. Ni nabo abahwedesania ni naye, ni batebbwage bacuuha baleha ebi bahola ni naye, boosi nahabateeho ehiguudyo ehy'amaani.

²³ Era nahasihiirise abaloobera b'omuhasi oyo bosibosi, ko ebibbubbu by'abafugiirira byosibyosi bitegeere biiti ese ndiise afaania ebiñeego n'emyoyo j'abaatu. Kena era nasasula hiiisi muutu ehimusaaniye, ni neema hu bikolwa bibye.

²⁴ Ne ñaahani enywe abasigaayenjo mu Siyatira, enywe omutafugiirira somesa y'omuhasi oyo era abateeta hu ebyo ebi abandi balanga ebyama bya Sitaani eby'omugati, sinja hubatwi-pha busito obundi.

²⁵ Ohutusaho mbahubbirisa mugumye ohufugiirira ohu muli ni nahwo ohwola olu ndigobola hu hyalo.

²⁶ Hiisi muutu añaangula amaani g'ehibi, gahola ebi ndagira ohwola hu komerero, ndimuña obuñangi ohuñuga amawanga.

²⁷ Ng'olu Bbaabba gaapa obuñangi ohuñuga, ni nooyo añaangula keesi ndimuña esimbo y'owaami ey'ehyoma,

era aliyitambisa ohubulungula abamuñahania ng'olu omuutu abulungula etamu.

²⁸ Era aliba n'eñono hy'erya suulwe.

29 Ale ali n'ohutwi, getege anjulire ehi Omwoyo wa Hatonda alomera ebibbubbu by'abafugiirira."

3

Ebbaluja eri abafugiirira abomu Sarudi

1 Ng'anjo nindi gandoma ati ɣandiihira omutangirisi* w'ehibbubbu hy'abafugiirira ehiri mu hibuga hy'e Sarudi oti,

"Bino nj'ebibono by'oyo ali n'emyoyo omusanvu ejineeresaa Hatonda era aŋambire emunyeenyenye omusanvu mu ngalo yiye. Manyire ebibi ebi muhola. Mweranga ohuba balamu aye mu bulamu ow'omwoyo mwafa hale."

2 Mu bikolwa byenyewe simbonamo ehisangaasa Hatonda. Olw'ehyo muŋwe mwiro eri mulimo! Musisimuhe mugobose bunyaaha ebihiriho ebiramu mu hufugiirira hwenyewe byosi ni bihiiri hufiira erala.

3 Ale ni muhebulire ebipambaho ebi mwaŋulira ng'olu babibasomesa mwebbwage mucuuse emyoyo era muhole ebikolwa ebyolana. Aye ni mutaanwe mwiro, naahaje hy'omwibi ni talagire era simulimanya n'ehiseera ehi ndijiramo ohubaboneresa.

4 Aye wayire hiri hiityo, mu nywe abafugiirira mu Sarudi, mulimo abaatu badiidiri abahiiri hweyonoona, abahiigendera mu bulamu obusangaasa Hatonda. Abaatu abo baligenda ni neese ni bambaaye ebyambalo ebihosa, olwohuba bibasaanira.

---

* **3:1 3:1** Oba Malayika.

⁵ Hiisi muutu aŋangula amaani g'ebibi, yeesi balimwambasa ebyambalo ebihosa era sindisan-gula siina liryē mu hitabo ehy'obulamu.[†] Era ndirangirira mu moni ja Bbaabba n'abamalayika babe ti abaatu abo bange.

⁶ Ale ni ali n'ohutwi, getege aŋulire ehi Omwoyo wa Hatonda alomera ebibbubbu hy'abafugiirira.

Ebbaluŋa eri abafugiirira abomu Filadelufiya

⁷ Ng'aŋo nindi gandoma ati ɻandiihira omutangirisi w'ebibbubbu hy'abafugiirira ehiri mu hibuga Filadelufiya oti,

"Bino nj'ebibono by'oyo Omwawufu era aloma ebituufu, ali n'ehisumuluzo ohulaga ng'olu ali n'obuŋangi.[‡] Nanamba ehisumuluzo ehyo gegulaŋo omulyango ɻabula aŋanga ohugwigala era anegalaŋo ɻabula aŋanga ohwigulaŋo.

⁸ Manyire ebikolwa byenyewe era manyire ng'olu bababisyamo emoni olwohuba mbo mubula punga eyiita ehiswa. Cooka ehyo sihibahenamo maani aye mugumisye ehibono hyange ndimunegaana. Ale ni mubone! Ese kenire ohubeguliraŋo omulyango era ɻabula aŋanga ohugwigala.

⁹ Abo abababisyamo emoni olwohuba beranga baati mbo Bayudaaya ate nga hibbubbu hy'abaŋeeresu Sitaani, nahabaleete mu moni

---

[†] 3:5 3:5 Hino nj'ehitabo ehirimo olwanji lw'amasiina g'abaatu abalisuna obulamu obutanŋwano. [‡] 3:7 3:7 Ebbayibbuli ejindi jiri ni: Ehismuluzo hya Dawudi.

jenywe babahubbira amafuha ko bafaanie baati mbenda.”

¹⁰ Ohunjwa ng'olu mweŋaayeyo mwahola ng'olu nabalaabbira, mwehaliiриha ebigosi by'ohubahiyaania, keesi nahababayule ohuhe-mewa ohu nahalehe Sitaani goosa hu baatu bomu hyalo abagaana ohufugiirira ndibiboolaho.

¹¹ Ndi hugobola hu hyalo ohulamula n'ohutongosa obuŋugi wange mu hiseera ehitali hyanjale. Olw'ehyo mbahubbirisa mugumye ohufugiirira ohu muli ni nahwo ohwola olu nahagobole, ɻahaye hubano muutu yesiyesi abanyagulaho ehirabo ehy'obulamu obutaŋwaŋo.

¹² Hiisi muutu aŋangula amaani g'ehibi, ndimufuula ohuba esiro mu Yekaalu ya Hatonda wange era saaliŋwamo kadi naŋatotono. Ndihena namunjandiihaho amasiina amanyaaha agaloma gaati muutu wange era muutu wa Hatonda wange, omwihasi ow'emirembe n'emirembe owomu hibuga Yerusaalemu ehinyaaha ehinaheehe hu hyalo ni hiŋwa mwigulu ewa Hatonda.

¹³ Ale ni ali n'ohutwi, getege aŋulire ehi Omwoyo wa Hatonda alomera ebibbubbu by'abafugiirira.

Ebbalunja eri abafugiirira abomu Lawodiikiya

¹⁴ Ng'anko nindi gandoma ati ɻandiihira omutangirisi w'ehibbubbu hy'abafugiirira ehiri mu hibuga hy'e Lawodiikiya oti,

“Bino nj’ebibono by’oyo oyu balanga baati Amiina, aloma ebituufu hu Hatonda era esimuho y’ebiit u byosibyosi ebi Hatonda gawumba.

¹⁵ Manyire ebikolwa byenyewe. Ohufugiirira hwenyewe hwahamwoyomwoyo. Muli hy’amaaji ag’ehinya pola agatagwisa nduño, olwohuba sigahutula ate simanjolu. Kale mwandibaaye hirala hu bibiri!”

¹⁶ Ale ng’olu mufugiirira bya hamwoyomwoyo, nahabahaase ng’olu omuutu ahaasa amaaji agatagwisa nduño.

¹⁷ Mwepaaha muuti mbo muli n’obujinda obubahena era ɳabula hindi ehi mwetaaga. Cooka ehhulu simumanyire muuti muli balimbiriri abali mu naku hy’omugadi owezagira olujo abula n’ehya awiiha amagumba.

¹⁸ Olw’ehyo muganye mbañe hu magesi. Muuje eyi ndi mwegulire eby’obujinda eby’amahulu ko munjange ohuba banjinda mu moni ja Hatonda. Muuje mbaguse n’ebyambalo ebihosa, mwambale munjone esoni ej’ohugenda amajula, ko n’obulesi ow’ohuta hu moni jenywe jirimbulu mutagihe ohufaanira ebya Hatonda.

¹⁹ Simbaduha aye mbalegera. Ese aba nenda mbahayula nahena nabanjamo n’endabusi. Anjo paŋa ndomera ti mwebbwage n’ohufugiirira hwenyewe muhwongeremo amaani.

²⁰ Ale mwetege mbalomere! Pano kookona hu lwigi. Omuutu yesiyesi anaŋjulire ejanjaasi lyange ganjiguliraŋo nengire nahena nalyaho mu wuwe.

²¹ “Hiisi muutu aŋangula amaani g’ehibi,

ndimuŋa ekabi ey'ohwihalira ŋalala ni neese
hu tebe ey'obuŋugi wange.

²² Ale ni ali n'ohutwi, getege aŋulire
ehi Omwoyo wa Hatonda alomera ebibbubbub
by'abafugiirira."

4

Ohujumiryia Hatonda mwigulu

¹ Ebyo ni byanwa, n'ali keja nga mbona oti
hani mulyango omwigule mwigulu. Nga nindi
oyo owaali n'ejanjaasi erifuga hy'egwala gan-
doma ati, "Nja eno ŋamugulu eyi ndi kulage
ebija hubaŋo bino ni binooye."

² Ng'ano ni naajo Omwoyo wa Hatonda
gamaamira gapira mbona mwigulu etebe
ey'obuŋugi ni huliho owaali n'ayihaayeho.

³ Oyo owaali ni gehaaye hu tebe eyo,
gaali ameregenya hy'amabaale ag'ebbeeyi aga
balanga baati Yasiperi ni sarudiyo aga obu-
tangaafu buli huhubbaho, n'olufudu olw'ali ni
lumesya hy'ebaale eri balanga baati summaridi ni
luyeswanigirihiise.

⁴ Naalino n'etebe ejindi ej'obuŋugi abiri n'ene
ejaali ni jeswanigirihise etebe y'obuŋugi ekulu
era ni hwehaayeho abasaaja bahulu abiri na-
bane abaali ni bambaaye ebyambalo ebihosa
era ni bambaaye n'engule ej'ezabu hu mitwe
jaawe.

⁵ Ng'ohumesya n'ohuduma hy'ohwefula ko
n'ohubbwabbwanuha hy'ekuba binjwera mu
tebe ey'obuŋugi ekulu. Era mu moni w'etebe

eyo ḥaalino etaala musanvu ejuali ni jaaduha. Etaala ejo nj'emyoyo omusanvu ejahatonda.

⁶ Mu moni w'etebe eyo, ḥaalino n'ehiiitu ehyali ni hifaana hy'enyanja eyi babbota mu ndabirwamu, ni hipepya hupepya hy'amabaale g'efula. Ate hu mbega josijosi ej'etebe eyo ohuyeswanigirisa, hwaliho ebiwumbe ebiramu biine, ni bijuuyeho emoni mu moni n'egongo waabyo.

⁷ Ehiramu ehidaayi hyali hifaana oti hani pologoma, ehyohubiri ni hifaana oti hani bunwa y'enjombe. Ehyohudatu mu moni ni hifaana oti mu w'omuutu, ehyohune ni hifaana oti hani hanjungu n'ali huguluha.

⁸ Buli hirala hu biramu ebyo ebine, hyali n'amabanja mukaaga era ni bijuuye emoni hisi ḥaatu hu mubiri gwabyo wayire n'anasi w'amabanja gaabyo biŋange ohubona hiisi ahyali ni hirijo. Ebiramu ebyo mu muusi n'owiire, ni bitalehera hwemba biiti;

"Mwabufu, Mwabufu, Mwabufu,
Hatonda Musengwa, Omwene Buŋangi,
owaalino ohuŋwa ahale nahale,
aliŋo hatyane era aja hubano emirembe
n'emirembe!"

⁹ Hiisi olu ebiramu ebine byembanga ni bijumirya, ni byeyaasa era biŋa oyo owihaaye hu tebe ey'obuŋugi era omulamu emirembe n'emirembe ejono,

¹⁰ abasaaja bahulu amahumi abiri n'abane nibo nga bahubba amafuha mu moni j'oyo owihaaye hu tebe ey'obuŋugi, omulamu oluberera, nga

bamujumirya. Nga bamutuhisaho engule jaawe bajita mu moni w'etebe ni bembba baati,

¹¹ Musengwa era Hatonda weefe, woolana abaatu

ohuhutya n'ohuhunja ejono era n'ohuba n'obuŋangi,

olwohuba ndiiwe owatonda ebiit u byosibyosi,

era ng'olagira bibenjo ng'olu ewe omwene wendire.

5

Omufumbo gw'olupapula olufundihe

¹ Nindi nali keja nga mbona omufumbo gw'olupapula mu muhono omulungi ogw'oyo owaali ni gehaaye hu tebe ey'obuŋugi. Hu lupapula ohwo hwaliho ebinjandihi mugati nohu mugulu era ni balufumbire omufumbo, baalubonja n'ebifundwa musanvu ebi bawojesa obulimbo.

² Ng'anko mbona mulala hu bamalayika ba Hatonda owaali n'obuŋangi ow'amaani. Malayika oyo ng'abuusa n'ejanjaasi ery'amaani ati, "Nj'ani owoolana n'omulimo gw'ohuwoŋolola ebifundwa hu mufumbo gw'olupapula olwo era galwanjulusa?"

³ Cooka ḥajumano kadi mulala mwigulu oba hu hyalo, oba ḥaasi w'eroba, owaali n'asobola ohwanjulusa omufumbo gw'olupapula n'ohusoma ebyalimo.

⁴ Hino hyandetera ohulira ebyembaha ebyene, olwohuba siŋaaliŋo owaali n'obuŋangi ow'ohwanjulusa omufumbo gw'olupapula n'ohusoma ebyalimo.

⁵ Ng'ano mulala hu basaaja bahulu gandoma ati, "Otalira. Bona! Naliŋo Epologoma yomu hiha hya Yuda eyiŋwa mu tumbu ja Habaha Dawudi. Oyo ganjangula hibooyi Sitaani era ali n'obuŋangi ow'ohuboŋolola ebi-fundwa omusanvu, n'ohwanjulusa omufumbo gw'olupapula."

⁶ Ng'ano mbona Yesu ali mu hifo hy'Etaama Etusaŋo Ebibi ni gemereeye ohuupi n'etebe ey'obuŋugi, ebiramu ebine n'abasaaja bahulu abiri n'abane ni bamweswanigirihiise. Mu faani yiye, gaali hy'oyu betire aye ŋaahani n'alamuhire. Gaalihō ameega musanvu n'emoni musanvu ejiri mu hifo hy'emyoyo omusanvu eja Hatonda Omwene Buŋangi eji ganjindiha hu hyalo.

⁷ Nga Yesu ali mu hifo hy'Etaama Etusaŋo Ebibi anaanja omufumbo gw'olupapula ohuŋwa mu muhono omulungi ogw'oyo owaali ni gehaaye hu tebe ey'obuŋugi.

⁸ Ni ganaanja omufumbo gw'olupapula, ng'ebiramu ebine n'abasaaja bahulu amahumi abiri n'abane, bahubba amafuha mu moni j'oyo ali mu hifo hy'Etaama Etusaŋo Ebibi. Hiisi mulala hu bo gaali n'edungu ko n'enooja ery'ezaabbu eryejuuyemo obubbaani ni hali habonero ahalaga esaala eji baatu ba Hatonda banereresa eyi ali.

⁹ Ng'ebiramu ebine n'abasaaja bahulu amahumi abiri n'abane bembə olwembo olu baali ni batembangaho baati,

"Woolana ohunaanja omufumbo gw'olupapula, n'ohuboŋolola ebifundwa ebiruwoŋire.

Olwohuba bahwiita era olw'ohufa huhwo,
 amafugi gago ganunulira Hatonda abaatu
 ab'esibo n'esibo,
 ohunjwa mu hiisi hiha n'endimi n'amawanga
 gosigosi hu hyalo,
 10 ng'obafuula egwanga ly'abasengi abanjeerresa
 Hatonda weefe,
 era abaliñuga hu hyalo."

11 Naali keja pulira amajanjaasi g'ehiñindi
 hy'abamalayika abatabaliha. Abamalayika
 abo baali bemereeye ohweswanigirisa etebe
 ey'obuñugi ñalala n'ebiramu bira ebine ko
 n'abasaaja bahulu abiri n'abane.

12 Nga bamba n'ejanjaasi ery'amaani baati,
 "Ewe Yesu ali mu hifo hy'Etaama Etusaño Ebibi,
 Ewe oyu banamaani beeta,
 obuñangi n'obuñinda n'amagesi n'amaani bih-
 wola,
 era woolana abaatu ohuhuña ejono
 n'ohuhujumiry!"

13 Era nga pulira hiisi hiitu ehiramu ehiri
 mwigulu, hu hyalo, ñaasi w'eroba nomu nyanja,
 hiisi hiitu aňabula hubihisya ni byemba biiti;
 "Abaatu bajumiryे era banje ejono
 oyo owihaaye hu tebe ey'obuñugi
 ko ni Yesu ali mu hifo hy'Etaama Etusaño Ebibi.
 Obuñangi n'obuhulu bibe byawe
 emirembe n'emirembe!"

14 Ebiramu ebine nga bitaaho enjihiso biiti,
 "Amiina." Ng'abasaaja bahulu amahumi abiri
 nabane bahubba amafuha bajumiryा.

6*Ohubonjolola hw'ebifundwa*

¹ Ng'aŋo mbona Yesu ali mu hifo hy'Etaama Etusaŋo Ebibi n'aboŋolola hirala hu bifundwa omusanvu era nga pulira hirala hu biramu ebine, ni hiroma ni hyana n'ejanjaasi hy'eryekuba hiiti, "Nja!"

² Naali keja nga mbona embalaasi ekosa n'omuutu n'ayihaayeho. Oyo owaali n'ayihaayeho gaali aŋambire mu ngalo ehirasa obusaale ko n'obusaale waahwo. Nga bamunja obubbala ŋalala n'obunjangi, ng'asimbuha atiina hu hyalo aje anjirinjane n'aŋangula ate n'aŋangulira erala eby'amaani ameene.

³ Nga Yesu ali mu hifo hy'Etaama Etusaŋo Ebibi aboŋolola ehifundwa ehyohubiri. Ni gahena nga pulira ehiramu ehyohubiri ni hiroma hiiti, "Nja!"

⁴ Naali keja nga mbona embalaasi eyindi yoosi n'eriho omuutu ayihaayeho. Yino niyo yali nando. Nga banja owaali n'ayihaayeho epiima embala n'obunjangi ow'ohuleeta etalo hu hyalo, abaatu beetane.

⁵ Yesu ali mu hifo hy'Etaama Etusaŋo Ebibi olu gabonjolola ehifundwa ehyohudatu, nga pulira ehiramu ehyohudatu hyosi ni hiroma hiiti, "Nja!" Naali keja nga mbona embalaasi eyindi n'omuutu n'ayihaayeho. Yino yali mali bbetititi. Oyo owaali n'ayihaayeho gaali aŋambire emizani mu ngalo.

⁶ Ng'aŋo pulira ejanjaasi ly'omuutu ni liŋwera ŋagati mu biramu ebine ni liroma liiti, "Ehipimo hy'obusyanu obulya abahombe obuŋwamo

ehibbabba hirala, buhenejo omuhemba ogu muutu aholerera oludaalo oluhwiye, n'ebipimo by'obusyanu obulya abagadi obuñwamo ehibbabba bidatu woosi bube by'omuhemba ogw'oludaalo oluhwiye. Aye omania otonoona ebyamacalacala ko n'omwenge."

7 Yesu ali mu hifo hy'Etaama Etusaño Ebibi olu gabonjolola ehifundwa ehyohune, nga pulira ehiramu ehyohune hyosi ni hiroma ti, "Nja!"

8 Naali keja, nga mbona embalaasi ey'ehiyusi n'omuutu n'ayihaayeho. Oyo owaali n'ayihaayeho baali bamulanga baati Lumbe n'owahye oyu balanga baati Magombe n'amwerapireho. Nga bano babanya obuñangi ow'ohuja ohwita ehimesu hirala ehyohune ehy'abaatu abali hu hyalo mu ngeri ey'ohubatuuya bañiriñane beetane, n'ohuleeta enjala ohugwa hu hyalo yibeete, n'endwaye ko n'esolo ekambwe byosi bibeete.

9 Yesu ali mu hifo hy'Etaama Etusaño Ebibi ni gabonjolola ehifundwa ehyohutaanu, naali keja nga mbona ehituuti ehi bañerahoe ejongo eyiri Hatonda. Naasi wahyo ñaalijo emiigu j'abaatu aba baali ni beetire olw'ohufugiirira ehibono hya Hatonda, n'ohuhicomera abaatu mu buluñamu wahyo.

10 Ng'emiigu ejo jiroma n'ejanjaasi ery'amaani jiiti, "I-i-i! Musengwa ewe Omwene Buñangi, omwawufu mu boosi ate oyu hwehahasa, onahasalire ñaali abaatu b'ohuhyalu omusango era wabanya ehibonerezo hyawe ehibasaaniye olw'ohutwita ohu batwita?"

¹¹ Ng'ano mbona hiisi mwigu ni bagwambasa ebyambalo ebihosa era nga bahena bajirona ohulindaho ehiseera hidiidiri ohwola olu basigu baawe abo banaheete bahanayo omunjendo gw'abalebe baawe ogu bali n'ohwita. Abalebe baawe abo nj'abahyawe abahiiri balamu, boosi abali hunjeeresa Hatonda mu hyalo ng'olu nibo bamunjeeresa nga.

¹² Naali keja nga mbona Yesu ali mu hifo hy'Etaama Etusaño Ebibi n'abonjolola ehifundwa ahyomukaaga. Ni gahena nga nabano ohuteetema hw'ehyalo ohw'amaani, n'eryuba nga lisima nga mu hifo hy'ohuna enjase limalinja humalinja liiti bbetititi. Omwesi nigwo nga gucuuha gufaana hy'amafugi

¹³ n'emunyeenye nga jikukumuha ohunwa mwigulu jigwa hu hyalo hy'emizabbibbu ejirabire olu jikukumuha ohunwa hu musala hibuyaga ow'amaani n'agutengesya.

¹⁴ Amaani agatengesya ehyalo galeetera n'ebbanga lyosi ohunwa mu hifo hyalyo lyaba oti hani luŋambo olu omuutu afumbire hufumba gatusaño. Era nga hiisi lusozi n'ebizinga byosi babisighulula ohunwa mu bifo byabyo omu byabanga.

¹⁵ Ng'ano abaatu bosibosi hu hyalo ohunwa hu bahabaha, abaana b'abaami, abahombe, abahulu bamanje, abaatu abali n'obuŋangi, n'ohwolera erala hu beedu baja behweha mu pungulu nomu gabaale gomu sozi.

¹⁶ Ng'ano begomba esozi ejo n'agabaale ago bibawiihe Hatonda owihaaye hu tebe

ey'obuŋugi atababona bahaŋona ehiruŋi hihye n'ehya Yesu.

¹⁷ Ehyo hiriba hiityo olwohuba oludaalo olw'olusismo luliba lwolire, olu Hatonda ni Yesu ali mu hifo hy'Etaama Etusaŋo Ebibi balisaliraho abaatu omusango, ŋalinjuma aliguma gemeerera mu moni jaawe.

7

Bata hu baatu 144,000 eraama ya Hatonda

¹ Ebyo ni byanwa, ehiit u ehindi ehi nabona baali bamalayika bane ni bemereeye hiisi mulala hu mbega ene ej'ehyalo. Abamalayika abo baali batigaliyi hibuyaga ow'amaani aŋwera hu mbega ene ej'ehyalo atonoona biitu hu hyalo oba hu nyanja wayire ohubbwaga emisaala.

² Naali keja nga mbona malayika owundi n'aniinanina n'aŋwera ewuŋwalyuba. Malayika oyo gaali n'ehiit u ehiriho eraama ya Hatonda Omwene Bulamu. Ng'alangirira n'ejanjaasi ery'amaani n'aloma n'abamalayika bala abane aba baali ni banjaaye obunjangi ow'ohuleeta ebiŋjerineeri hu hyalo n'enyanja.

³ Ng'abaloma ati, "Mutalehula hibuyaga ohwonoona ebiitu hu hyalo oba hu nyanja wayire ohubbwaga emisaala, ohwola olu hunahahene ohuta eraama ya Hatonda weefe mu weeni w'abarjeeresu babe."

⁴ Ng'ano pulira ni baloma baati omunjendo gw'abo aba bataho eraama ya Hatonda baali

abaatu emitwalo ehumi n'ene n'ekumi ene,*
ohunwa mu biha by'abaana ba Yisirayiri byosi-byosi.

5 Aba bataho eraama ohunwa mu hiha hya Yuda
baali abaatu omutwalo mulala n'ekumi
ebiri.

Abomu hiha hya Lubbeeni abaatu omutwalo
mulala n'ekumi ebiri,
abomu hiha hya Gaadi abaatu omutwalo mulala
n'ekumi ebiri.

6 Abomu hiha hy'Aseri abaatu omutwalo mulala
n'ekumi ebiri,
abomu hiha hya Nafutaali abaatu omutwalo
mulala n'ekumi ebiri.

Abomu hiha hya Manase abaatu omutwalo mu-
lala n'ekumi ebiri.

7 Abomu hiha hya Simyoni abaatu omutwalo
mulala n'ekumi ebiri,
abomu hiha hya Leevi abaatu omutwalo mulala
n'ekumi ebiri.

Abomu hiha hya Yisikaali abaatu omutwalo
mulala n'ekumi ebiri,

8 abomu hiha hya Zebbulooni abaatu omutwalo
mulala n'ekumi ebiri.

Abomu hiha hya Yosefu abaatu omutwalo mulala
n'ekumi ebiri,

n'abomu hiha hya Bbenjamini abaatu omutwalo
mulala n'ekumi ebiri.

Ehijindi hy'abaatu ba Hatonda mwigulu

9 Ebyo ni byanwa, naali keja nga mbona
ehijindi hy'abaatu aba omuutu atanjanga

---

* **7:4 7:4** Omunjendo gwa 144,000 ndoma yahubbumbirya aye
bategeesa abaatu ba Hatonda, abatabalisha ni banwa mu hii
hiha n'egwanga n'olulimi ebiri hu hyalo.

hubala gahena. Abaatu abo baali b'esibo josijosi ni banjwa mu hiisi hiha n'olulimi n'egwanga hu hyalo. Ng'abaatu abo bemeerera mu moni j'etebe ya Hatonda ey'obuŋugi, nomu moni ja Yesu ali mu hifo hy'Etaama Etusaŋo Ebibi. Abaatu abo baali bambaaye ebyambalo ebihosa ohulaga ti bagwalaafu era hiisi muutu n'anjambare olusaga lw'omuhindu ng'ahabonero ahalaga esangaalo eri baali ni nalyo.

10 Nga bayaalira ŋalala ni baloma n'ejanjaasi ery'amaani baati,

"O! Ewe Hatonda weefe,
ewe owihaaye hu tebe ey'obuŋugi,
ni Yesu ali mu hifo hy'Etaama Etusaŋo Ebibi,
ndiinywe abeene hutujonola!"

11 Mu hiseera ehyo abamalayika bosibosi baali bemereeye ohweswanigirisa etebe y'obuŋugi ŋalala n'abasaaja bahulu amahumi abiri n'abane ko n'ebiramu bira ebine. Nga bosibosi beyala ŋaasi mu moni w'etebe y'obuŋugi ohujumiryा Hatonda.

12 Nga bayaalira ŋalala baati,

"Amiina.

Abaatu bajumiryę, beyaase era banje
Hatonda weefe ow'amagesi era ali n'obuŋangi
enjono emirembe n'emirembe Amiina!"

13 Ng'ajo mulala hu basaaja bahulu abiri nabane gambuusa ati, "Bano abambaaye ebyambalo ebihosa mbaba ani era banwereeeye ŋeena?"

14 Ng'ese mugobolamo ti, "Muhulu, ewe ndiwe omanyire." Nga niye gandoma ati, "Bano mb'abaatu abanunuha baabitu mu biseera

ebigosi n'ohubonaabona ohw'amaani mu hyalo,
 aba Yesu ali mu hifo hy'Etaama Etusaajo Ebibi
 googa obulamu waawe n'amafugi gage gabatusa-
 tuo ebibi gabagwalaasa.

¹⁵ Olw'ehyo,
 “abaatu abo, banabenga mu moni ja Hatonda
 ni bamunjeeresa mu Yekaalu yiye mu muusi
 n'owiire.

Era Oyo owihaaye hu tebe ey'obuŋugi
 anaabenga ni nabo n'abahuuma eri
 ebinjeeriŋeeri.

¹⁶ Olw'ehyo enjala n'enduŋo sibinabalumenga
 n'omumwi signabohyenga
 wayire ehiit u ehindi hyosihyosi ohubohya

¹⁷ olwohuba Yesu ali ɻatebe y'obuŋugi
 era ali mu hifo hy'Etaama Etusaajo Ebibi
 anabalabirirenga.

Anabatangirirenga gabanjira aŋali amaaaji
 amalaŋi
 era Hatonda alibasabuusaho amasiga aga
 babaaye ni balira.”

8

Ehifundwa ehy'omusanvu

¹ Oyo ali mu hifo hy'Etaama Etusaajo Ebibi
 ni gabonjolola ehifundwa ehy'omusanvu, nga
 ɻabanjo ohujolerehana mwigulu ni ɻabula
 aloma ohuhena ahatenjama huupi ha himesu
 hy'esaawa.

² Naali keja nga mbona abamalayika mu-
 sanvu. Abamalayika abo nj'ababa mu moni ja

Hatonda hiisi hiseera ohulindiirira ehi anabatumte ohuhola. Nga banjambya hiisi mulala hu bamalayika abo egwala.

³ Ng'ajo mbona malayika owundi. Malayika oyo gaali anjambire ejooja eryohuniohesaho obubbaani eri babbota mu zaabbu. Nga malayika oyo atiina n'enjooja eryo aja gemeerera mu moni w'ehituuti ehi banjeeraho ejongo eri Hatonda. Nga bamuja obubbaani oweene obungi abuniohese hu hituuti ehyo ehi babbota mu zaabbu, ehyali mu moni w'etebe ya Hatonda ey'obuñugi. Obubbaani owo n'abuniosa bube ejongo era buñerehere hu saala j'abaatu ba Hatonda eji bamuheeresa.

⁴ Malayika oyo ni ganiosa obubbaani ng'eriisi ery'ahawoowo linjwamo liduunya, lyenimba hu saala j'abaatu ba Hatonda byola eyiri Hatonda.

⁵ Malayika oyo ni gahena ogw'ohuniosa obubbaani ng'anjamba ejooja eri gariohesamo obubbaani alijusa amanda agaliho omuliro ogwali ñaasi w'ehituuti, nga ko ahena aliholoña n'amaani gosigosi hu hyalo. Ni galiholoña nga ñabanjo ohubbwabbwanuha hy'ohweraadu, n'ohuduma ñalala n'ohumesya hy'ohwefula, ko n'ohuteetema hw'ehyalo.

Ohufuga hw'amagwala

⁶ Ng'ajo abamalayika bala omusanvu abaali ni bañambire amagwala omusanvu, betegeha ohufuuña amagwala gaawe.

⁷ Malayika omudaayi ni gafuuña egwala lirye, nga mbona ebiitu ebyali oti mabaale g'efula

ŋalala n'amanda agaliho omuliro ni babitabuyemo amafugi. Ng'ebiitu ebyo babiholona n'amaani gosigosi hu hyalo. Ni byagwa hu hyalo ng'ehitundu hirala ehyohudatu ehy'ebiitu ebyali hu hyalo nga pomuli emisaala n'enyaasi ebisi, binya biguhuuliha.

⁸ Ng'ano malayika owohubiri yeesi afuuŋa egwala lirye. Ni galifuŋa nga mbona ehiitu ehiri hy'olusozi olwene olubba ate ni hyaduha omuliro. Ehiitu ehyo nga bahiholona n'amaani gosigosi mu nyanja. Ehiitu ehyo ni hyetubbya mu nyanja ng'ehitundu hirala ehyohudatu ehy'amaaji gacuuha gafaana hy'amafugi.

⁹ Era n'ehitundu hirala ehyohudatu ehy'ebitonde ebyomu nyanja nga bifia, n'ehitundu hirala ehyohudatu ehy'emeeri ejaali hu nyanja jisihiiриha n'ebyalimo byosibyosi.

¹⁰ Malayika owohudatu ni gafuuŋa egwala lirye ng'ogumunyeenyə ogwene ogubba ogwali ni gwehereba hy'omuliro hu hinywa hy'olumuli, gwerehula ohuŋwa mwigulu gugwa ḥaaasi hu hitundu hirala ehyohudatu ehy'enjabi n'esobere.

¹¹ Ogumunyeenyə ogwo baali bagulanga baati Ndulundulu. Hino hyaleetera ehitundu ehyohudatu ehy'amaaji ohululuŋa ng'abaatu abeene abangi bafa olw'ohunywa amaaji ago agaali ni gafuuhire amalulu.

¹² Malayika owohune ni gafuuŋa egwala lirye nga basimya ehitundu hirala ehyohudatu ehy'eryuba, n'ehitundu hirala ehyohudatu ehy'omwesi, n'ehitundu hirala ehyohudatu ehy'emunyeenyə. Hino hyaleetera eryuba ohutaduha, ndinjabanjo njase hu hyalo ohuhena

ehitundu hirala ehyohudatu ehy'oludaalo. N'omwesi ko n'emunyeenyē byosi ndibyaduha ohuhena ehitundu hirala ehyohudatu ehy'obwire.

¹³ N'ali kiibona ebyo, nga pulira hanjungu owaali n'aguluha ḥamugulu mu bbanga n'aloma hy'omuutu n'ejanjaasi ery'amaani ati, "Bona ebinneerineri! Ebinneerineri! Ebinneerineri mbe-byo biija. Biija ohugwira abaatu abali hu hyalo, abamalayika abadatu abasigaaye boosi ni banafuuje amagwala gaawe!"

9

¹ Ng'ajo malayika owohutaanu afuuja egwala lirye. Ni galifuuja nga mbona emunyeenyē eyaali n'eguuye hu hyalo. Emunyeenyē eyo yaali mu hifo hy'omuhwenda oyu baali ni batumire ohwigulajo erojo ereenji eritahoma era ni bamuja ehisumulizo ohuligulajo.

² Omuhwenda oyo ni gegulajo erojo eryo nga mwironjo muñwamo oguliisi ogwene ogungi hy'oguñwa mu gulombe ogwene ogubba. Oguliisi ogwo nga guboña guwiiha eryuba abaatu ndibalibona.

³ Nga mu gulisi ogwo muñwamo esige jija jiwigala ehyalo.

⁴ Cooka nga bajigaana ohusihiiриса enyaasi n'emisaala wayire ebimera ebindi hu hyalo aye baajija obunjangi ow'ohuluma abaatu abanjumaho eraama ya Hatonda mu weeni ni jibañanyaamo obusagwa hyowa Namaala.

⁵ Nga bajigaana ohwita abaatu aba jiruma ohutusaho jibañe ebiguudyo ohuhena emyesi

etaanu. Esige ejo ni jalumanga abaatu nga banjulira obulumi oti hani namaala nj'abalumire gabañanyamo obusagwa.

⁶ Era mu myesi ejo etaanu abaatu begomba olumbe lubeete cooka ni hitaŋangih, beegomba amagombe gaasame gabamire aye gagaana ohwasama ohubamira.

⁷ Esige ejomu mboneha yaajo jaali jifaana oti hani mbalaasi eyi bategehire omuutu ohutiini-raho mu lutalo. Hu mitwe waajo hwaliho ebiitu ebifaana oti hani ngule eji babbota mu zaabbu, mu moni jaali jifaana oti hani baatu.

⁸ Jaaliho efiiri ereenji hy'eryabahasi, ameeno gaajo gaali masongohi oti hani g'epologoma.

⁹ Hu bifuba byajo baali bawiihiremo ebiitu ebiri hy'engabo ej'ehyoma. Ni jagululuhanga amabaŋa gaajo gaŋuumanga hy'ebigaali eduuli ebi mbalaasi jiri huŋalula ohutiina mu lutalo.

¹⁰ Jaali n'emihira ejiruma jaŋanya mu muutu obusangwa hy'ejanamaala era ni jiri n'obusagwa mu mihiira ejo obujihena ohuluma ni jibunyanya mu baatu ohuhena emyesi etaanu.

¹¹ Esige ejo jaali ni habaha waajo era nga omwene oyo nje malayika anjuga emisambwa ejimenya mwirono nago ereenji eritahoma. Esi-inna lya habaha oyo nj'Abbadoni mu Lubbeb-bulaniya ate mu Luyonaani bamulanga baati Apoliyon amahulu galyo ti, "Namuhomya."

¹² Ng'ano ehiguudyo ehidaayi hiŋwa. Cooka ehy'ahabi ni hiri ti ehyo ni hihenire ohuŋwa yaali ehisigaayeyo ebindi bibiri.

¹³ Ng'ano malayika owomukaaga afuuŋa eg-wala liry. Ni galifuŋa nga pulira ejan-

jaasi ni liñwera mu sonda ene ej'ehituuti hira ehy'ezaabbu ehibanjeeraho ejongo, ehiri mu moni ja Hatonda.

¹⁴ Ejanjaasi eryo nga liroma malayika oyo owomukaaga liiti, "Lehula abamalayika abane aba bawonjera hu lwabi olubbala olu balanga baati Yufuleeti."

¹⁵ Nga babonjolola abamalayika abo abane aba baali ni bahena ohutegeha ohuhola omulimo gwawe mu mwaha ogwo, omwesi ogwo, oludaalo olwo era hu esaawa eyo. Omulimo ogwo ni guli gw'ohwita ehitundu hirala ehyohudatu ehy'abaatu abageene ohufugiirira Hatonda.

¹⁶ Nga pulira ni baloma omujendo gw'abo abaatiina ohuhola omulimo guno. Baali obuhayire ebihumi bibiri ow'abasooli abehaaye hu mbalaasi esooli.

¹⁷ Era mu hwolesewa hwange nabona nafaania bulangi embalaasi n'abaali ni bajhaayeho. Hu bifuba by'embalasi n'ebyabo abaali ni bajehaayeho baali bawiihireho ebiitu ebiri hy'engabo ej'ehyoma ejaaliho erangi etwhaali, erya bbululu, n'erya namagi. Emitwe j'embalaasi ejo jaali jifaana hy'ejepologoma. Era jaali jihaasa omuliro n'eriisi n'obuganga owaduha omuliro ohunwa mu minwa jaajo.

¹⁸ Ebiitu ebyo ebidatu nga biita ehitundu hirala ehyohudatu ehy'abaatu abagaana ohufugiirira Hatonda.

¹⁹ Obunangi w'embalaasi ejo waali mu minwa nomu mihira jaajo. Emihira jaajo jaaliho emitwe hy'ejetemu era emitwe ejo nj'eoosanga ebrisago hu baatu.

20 Cooka abaatu abasigalano abatafa mu bigudyo ebyo eby'omuliro, n'eriisi n'obuganga w'omuliro ebi embalaasi jahaasanga, sibebbwaga huleha ebibi ebi baholanga. Era sibalehera ajo hujumirya emisambwa n'ebiit obutu ebitabona ate ebitanjulira era ebitagenda, ebi abeene bebboteranga ohunjwa mu byoma n'amabaale n'ebindi ebi babaajanga ohunjwa mu bisaala, byosibyosi ni babijumirya mu birolero byawe mu hifo hy'ohujumirya Hatonda.

21 Era sibaganya wayire n'ohwebbwaga ohuleha ebibi eby'ohwita abaatu, ohuloga, obuhwedi n'ohwiba.

10

Malayika owaali n'ahafumbo h'olupapula

1 Ng'ajo nindi nolesewa. Mu hwolesewa huno nabona malayika owundi ow'amaani ni geeha ohunjwa mwigulu. Malayika oyo gaali gehira mu hireri ehyali ni himweswanigirihiise era ni ɳalino olufudu olwamuli ɳamugulu w'omutwe gugwe. Mu moni wuwe gaali gaaduha hwaduha oti hani njase y'eryuba ate amagulu gage ni gafaana hy'endimi j'omuliro.

2 Mu ngalo gaali aŋambire ahafumbo h'olupapula aha baali ni banjuluhiise. Ni goola ɳaasi nga ohugulu huhwe ohulungi hwema hu nyanja, ng'ohugooda hwema hu woomu.

3 Ng'aba n'ebibono ebi galoma n'ejanjaasi eriboogoha era eritiisa hy'eryepologoma. Ni

galoma atyo n'aboogoha, nga ηabaŋo ohubb-wabbwanuha hy'ohweradu emirundi musanvu cooka naŋambya ebibono ebi gaali n'aloma.

⁴ Ni naali ni nenda huŋadiiha ebi naŋulira ejanjaasi ni bbwabbwanuha emirundi omusanvu, nga pulira ejanjaasi ni liŋwa mwigulu ni ηaliŋo owundoma ati, "Otaŋjandiha ebi oŋuliŋe ejanjaasi eribbwabbwanuhire emirundi omusanvu ni liroma! Bihuume ng'ehyama bitatula!"

⁵ Ng'ano malayika ola oyu nabona ni gemere-eye hu nyanja n'ohugulu hulala n'ohundi hu woomu, agolola omuhono omulungi agulengeresa mwigulu,

⁶ alayira mu siina lya Hatonda alibaŋo emirembe n'emirembe, omwene hutonda egulu n'ehyalo n'ebiit byosibyosi ebirimo ko n'enyanja ni neebyo byosibyosi ebirimo, nahahaha ebi gaali n'aja huloma. Ng'aloma ati, "Naahani ebula hiŋumiraho!"

⁷ Ehisigaaye malayika owomusanvu hufuuŋa gwala lirye etegeha ya Hatonda ebaaye ey'ehyama yeete aŋalafu ng'olu gasuubisa ohuŋwa ahale n'abita mu banaabbi abamunjeeresanga."

⁸ Ng'ano nindi pulira ejanjaasi eri n'ali ni sookire ohuŋulira ni ηwera mwigulu. Ng'ejanjaasi eryo lindoma liiti, "Tiina oje onaaŋe ahafumbo h'olupapula ahali mu ngalo j'amalayika owemereeye hu nyanja n'ohugulu hulala ohundi ni huli hu woomu,ohanjuluse."

⁹ Ng'ano tiina eri malayika oyo nga musunga gaape ahafumbo h'olupapula aha gaali ni naho. Niye nga gandoma ati, "Haŋjambe ohene ohalye.

Mu munwa hanahujomere hy'omudugere aye ni hanoole mu hida nga hahusuuhira."

¹⁰ Ng'ajo naanja ahafumbo h'olupapula aho ohunjwa mu ngalo jije, nga kefundakalya. Ni nahalya nga hapomera hy'omudugere aye olu nahamira hangwa mu hida, nga haasuuhira.

¹¹ Ng'omwene janjaasi eri n'ali ni puliiye ni lijwera mwigulu gandoma ati, "Nindi lagula abaatu abamawanga gosigosi, n'endimi josijosi ko n'abanjugi bosibosi n'obalomera ebi Hatonda ategehire ohuhola."

11

Abahwenda ba Hatonda ababiri

¹ Ng'ajo bapa olusaala olupima, nga bandoma baati, "Tiina oje opime Yekaalu ya Hatonda, njalala n'ehituuti hyamwo ohene obale n'abaatu abali hulomberamo.

² Aye olunya nirwo lulehe otalupima, olwohuba nirwo balunja Abatali Bayudaaya abatafugirira. Abaatu abo balyetaaya mu Yerusaalemu ehibuga ehyawufu, ohuhena emyesi amahumi ane n'ebiri.

³ "Mu hiseera nj'ehyene ehyo ndyangala naahena naatuma abahwenda babiri ohulomera abaatu ehibono hyange ehituufu ohuhena endaalo lukumi mu bibiri mu nkaaga. Abahwenda bange abo balyeboña ebigwaali ohulaga ti sibasangaafu olw'ebibi ebi baatu bahola."

⁴ Abahwenda abo ababiri bali mu hifaananyi hy'emisaala emizayiti* ebiri n'ebihondo

---

* **11:4 11:4** Bano nj'abanaabbi aba Zakaliya galomaho mu Zak 4:3,13-14.

by'etaala ebibiri ebiri mu moni ja Musengwa omuŋjugi w'ehyalo.

⁵ Singa ŋabaŋo agesyaho ohubaholaho ahabi, omuliro guuja huŋwanga mu minwa jaawe, gwasihiirisa abasigu baawe abo.

⁶ Abaatu abo bali n'obunjangi ow'ohusidiha efula ndiyigwa ehiseera hyosihyosi ehi balomera abaatu ehibono hya Hatonda. Era bali n'obunjangi ow'ohulagira amaaji gacuuha gafaana hy'amafugi. Era bali n'obunjangi ow'ohudanya hu baatu abamenya hu hyalo endwaye ejibuya abaatu eja hiisi ngeri. Hino ni bahihola hiisi olu baba ni bendire.

⁷ Ni baliba ni bahanire ohulomera abaatu ehibono hya Hatonda, ogunyaŋa gulinjwera mwiroŋo nago ereenj eritahoma, gwasoola ni nabo nga gubaŋangula gubeeta.

⁸ Emirambo jaawe nga jisigala ni bajigandaahise mu lulala hu ngira jomu hibuga ehibbala mu ndoma y'ohubbumbirya ehi balanga baati Sodoma ni Misiri olwohuba abaatu baamo bahosi b'ebibi. Mu hibuga ehyene ehyo pomu abaatu bahomereramo Musengwa y'abaatu abo ababiri hu musalabba.

⁹ Abaatu aba hiisi sibo ohuŋwa mu hiisi hiha, hiisi lulimi era ohuŋwa mu hiisi gwanga hu hyalo balihena endaalo edatu ni baheja huheja hu mirambo j'abaatu abo ni bataganya bajisiuhe.

¹⁰ Abaatu abatafugiirira Hatonda balisanalya balya n'ebyawe olw'ohufa hw'abaatu abo bombi. Balinjeresania ebirabo ni besusania olwohuba mbo abahwenda ba Hatonda abo ababiri abagudyanga ehyalo bafuuye.

11 Aye endaalo jira edatu n'ehitundu ni jihenire ohubitaño, Hatonda alifuuña mu baatu abo ababiri omuuya ogw'obulamu benyoha baba balamu. Hino hirinjambya abalihyebonera olusisimo.

12 Era baliba bahiiri anjo nga banjulira ejanjaasi ery'amaani ni liñwera mwigulu ni liranga abaatu abo ababiri liiti, "Muuje eno ñamugulu!" Era ng'ehireri hibadunda hibañira mwigulu, n'abasigu baawe ni babataayeho emoni.

13 Mu hiseera ehyene ehyo, ñalibano ohuteetema hw'ehyalo ohw'amaani. Ehitundu hirala ehy'ehumi ehy'amayumba gomu hibuga ehyo galitepuluha gañwera hwiroba. Abaatu kasanvu nga basihiirihira mu huteetema hw'ehyalo ohwo. Ehyo ni hihenire ohubano, abaatu abasigaayeno obuti bulibañamba, nga batagiha ohujumiryा Hatonda ali mwigulu.

14 Ng'anjo ehiguudyo ehyohubiri hyosi hiñwa. Cooka ehy'ahabi ni hiri ti ehyohudatu hyosi hyali hija hulondaho mu hiseera ehitali hya ñale!

Ohufuuña hw'egwala eryomusanvu

15 Ng'anjo malayika owomusanvu afuuña egwala lirye. Ni galifuuña nga ñabaño amajanjaasi ag'amaani agañulirihana ni gañwera mwigulu ni ñaliño abaloma baati,

"Hatonda Musengwa n'Omunonjosi oyu omwene geeyangalira bangaaye olunya!"

Ohuñwa ñaahani gaaja huñuga abaatu bosibosi mu hyalo emirembe n'emirembe."

16 Ng'abasaaja bahulu bala amahumi abiri n'abane ababa mu moni ja Hatonda, ni behaaye

hu tebe jaawe ej'obuŋjigi, nga bahubba amafuha, bajumirya Hatonda,

17 ni baloma baati,

"Huhweyaasa Hatonda Musengwa Omwene Bunjangi,

owaaliŋo ohuŋwa ahale nahale era aja hubaŋo emirembe n'emirembe,

olwohuba wegoboheseeye obunjangi era otandihire ohuŋuga ehyalo hyosihyosi."

18 "Abaatu abatahutya bahuluŋira bugali;

nga weesi ehiruŋi hihuŋamba.

Ng'osalajo oti hino nj'ehiseera ehy'ohusalira abafu omusango,

n'ohusasula abaŋeeresa babo omuli abanaabbi

n'abaatu babo bosibosi abahuŋa eŋono,

abahulu n'abanjere aŋaŋuma hwabulira omuhemba gwawe.

Era wasalaŋo oti hino nj'ehiseera ehy'ohusihirisa

abo ababaaye ni boononire ehyalo."

19 Ng'aŋo begula Yekaalu ya Hatonda mwigulu. Ni bayiigula nga mbonamo

esanduuuku eyirimo endagaano eyi Hatonda gahola n'abaatu babe. Nga ŋabaojo

n'ohumesya n'ohwoluma hy'ohwefula, n'ohubbwabbwanuha hy'ohweraadu,

n'ohuteetema hw'ehyalo, n'amabaale g'efula ameene amangi gamagaliha hu hyalo.

12

Omuhasi n'ogutemu

¹ Naali keja nga ɿabaŋo ehyamaliholiho ehyaboneha ɿamugulu mu bbanga. Mu hyamaliholiho ehyo nabona omuhasi owaali oti hani bamufihire eryuba era n'ali oti hani ataaye amagulu gage hu mwesi. Omuhasi oyo gaali gambaaye engule eriho amabaale ag'ebbeeyi ehumi nabiri agaali ni gaaduha hy'emunyeenyenye.

² Omuhasi oyo gaali ɿasito era ni gohiise ebiseera by'ohusaala. Ebise by'ohusaala ni byamwinyoha ng'alira olw'obulumi w'ohusaala obungi obu gaali ni nawo.

³ Naali keja nga nindi ɿabaŋo ehyamaliholiho ehyaboneha ɿamugulu mu bbanga. Mu hyamaliholiho ehyo, nabona ogutemu ogulando ogwali ogwene ogubba. Ogutemu ogwo gwaliho emitwe musanvu n'ameega ehumi. Hu hiisi mutwe gw'ogutemu guno hwaliho engule y'obuŋugi.

⁴ Ohumanya ogutemu guno ni gwali gwa hitalo, gwahwaya n'omuhira gwagwo ehirala ehyohudatu ehy'emunyeenyenye ejiali hwigulu nga guijuguja hu hyalo. Ng'ogutemu ogwo guja gwemerera mu moni w'omuhasi ola owaali n'alumwa ohusaala gweteega, ni gwenda guuti olu mwana agwa ati bbepa gumulye.

⁵ Ng'omuhasi oyo asaala omwana omusinde. Omwana oyu gasaala gaali w'ohuŋuga abaatu bosibosi mu hyalo n'obuŋangi ow'amaani n'esimbo y'owaami ey'ehyoma. Nga Hatonda anyagulanjo omwana oyo mu moni w'ogutemu amujira amwihasa hu tebe yiye ey'obuŋugi.

⁶ Ng'ano omuhasi oyo anyalagatajo aja gehweha mu hifo ehi Hatonda omwene gaali n'amutegeheeye mu lulafu, eyi abamalayika

bamuñeranga ebiryo ohuhena endaalo lukumi nabibiri nakaaga.

Olutalo hasiigu mwigulu

7 Ng'ajo ḥabaluhajo olutalo hasiigu mwigulu. Ng'omutangirisi w'abamalayika oyu balanga baati Mikayiri n'eje ly'abamalayika aba atan-girira basoosa ogutemu gula ko n'abamalayika baagwo.

8 Aye ogutemu ogwo sigwanjanga huñangula lutalo luno era gwahaya n'anja gunenjogome mwigulu.

9 Ehyanwamo Mikayiri n'eje liryे huholonja ogutemu ogwo ebulafu ohuñwa mwigulu. Ogutemu ogwo nj'oguhalehale ogu balanga baati hibooyi Sitaani adulingadulinga abaatu mu hyalo hyosihyosi. Nga wangewe baguholonja hu hyalo, ḥalala n'abamalayika baagwo.

10 Ng'ajo pulira ejanjaasi ery'amaani ni liñwera mwigulu ni ḥaliño aloma ati,

"Naahani Hatonda weefe atunoooye,
alagire amaani n'obunjugi buwe era ḥaahani
añuga abaatu babe.

Naahani anaaye Kurisito oyu gafuujaho amate
ohuñuga ehyalo n'obunjangi.

Olwohuba oyo abaaye n'anjesa abalebe beefe eri
Hatonda, omuusi n'owiire
bamubbingire mwigulu."

11 Abafugiirira bahyefe abo bamuñangula
olw'amaani aga bali ni nago olw'ohwesiga
enjongo ey'amatfugi aga Yesu
ali mu hifo hy'Etaama Etusaño Ebibi, gajuha
hu musalabba

nomu bugumu ow'ohulomera abaatu
 ebimuñambaho
 ni batatya ehinaboolohe,
 era bañaayo obulamu waawe hanye hu
 beeta babeete.

¹² Olw'ehyo mwehoye enywe abeehala mwigulu.
 Aye jibageene enywe abamenyire hu hyalo
 nohu nyanja
 olwohuba Sitaani geehire ḥaasi eyi muli
 n'ali n'ehirunji ehy'amaani
 olwohuba amanyire ati asigahiseeyo ahamanga
 hadiidiri ahohwosa ebigosi hu baatu!

¹³ Ogutemu gula ni gwabona ni bagudanyire
 hu hyalo, nga gulonderera omuhasi ola
 owasaaye omwana omusinde.

¹⁴ Aye nga baña omuhasi oyo amabaña abiri
 hy'aga hañjungu owahula geñwaho. Bamuña
 amabaña ago asobole ohuguluha atiine mu hifo
 ehi Hatonda gaali n'amutegeheeye, eyi gutemu
 gwali ni gutanjanga hu mwolaho, amuhuumire
 eyo ohuhena emyaha edatu n'ehitundu.

¹⁵ Ogutemu ni gwabona guutyo nga guhaasa
 amaaji ohuñwa mu munwa gwagwo nga gafu-
 uha olwabi lulonda omuhasi luje lumumire.

¹⁶ Aye ng'eroba liyeeda omuhasi lyasama
 linywa amaaji aga ogutemu gwali ni guhahiise
 ohuñwa mu munwa gwagwo.

¹⁷ Hino nga hireetera ogutemu obusungu
 ow'amaani, nga gutiina guje gusoose olusaaye
 lw'omuhasi olusigaayeyo era abo ni bali
 nj'abaatu bosibosi abañamba amagambi
 ga Hatonda era abagendera mubi Yesu
 gabalaabbira.

18 Ng'ano ogutemu ogwo guja gwemerera hwigobo ly'enyanja.*

13

Ogusolo ogwajwera mu nyanja

1 Naali keja nga mbona ogusolo ni gujwera mu nyanja. Ogusolo ogwo gwaliho emitwe musanvu n'ameega ehumi. Hu hiisi lwiga lw'ogusolo ogwo hwaliho engule ey'obunjugi era hu hiisi mutwe ni huliho esiina erifodogola Hatonda.

2 Ogusolo ogwo ogu nabona gwali gufaana oti hani ngwe aye ni guli n'amagulu ameene amabba ni galihamooya n'amadete ameene amaleenji oti g'ehinyanja, ko n'omunwa ogufaana hy'ogwepologoma. Ng'ogutemu gula oguli mu hifaananyi hya Sitaani guja ogusolo ogwo obunjangi wagwo ow'amaani ko n'obunjugi, ogusolo ogwo gwihale hu tebe y'ogutemu ey'obunjugi gujuge abaatu.

3 Hu mulala hu mitwe j'ogusolo nago hwaliho ehisago ehy'ohugwita wiite aye nga gujona. Hino hyaleetera abaatu hu hyalo ohusigala ni benunja era nga bajwerehereramo ohugwi-hirihisamo olw'ohusuna ehisago hyehyo aye gwaajona.

4 Ng'abaatu abatafugiirira Hatonda bajumirya ogutemu mu hifo hya Hatonda olwohuba gwaaja ogusolo ogwo obunjangi. Era nga bajumirya n'ogusolo ni bebuusa baati, "Ale dala ɳalino

---

* **12:18 12:18** Ebyanandihawa ebindi biroma biiti "ng'aja gemeerera hwigobo ly'enyanja."

anjeranjerana n'ogusolo guno? Ale nj'ani dala anjanga ohugusoosa gagunjangula?"

⁵ Ng'ajo Hatonda aleha ogusolo ogwo gwepaaaha ng'olu guli n'obuŋangi n'ohumufodogola ni gumufodogola era ng'aguleha guba n'obuŋangi obo ohuhena emyesi amahumi ane n'ebiri.

⁶ Ng'ogusolo gutandiha ohufodogola Hatonda ni gumulomaho ebibi era nga gufodogola n'ehifo hihye omu gehala ŋalala ni naabo abamenya ni naye mwigulu.

⁷ Era nga Hatonda aguleha guŋiriŋania abaatu babe gubeehalaho aye baaguma. Era ng'aguleha guba n'obuŋangi ow'ohuŋuga abaatu ab'esibo n'esibo, ohuŋwa mu hiisi hiha n'endimi n'amawanga gosigosi hu hyalo.

⁸ Ng'abaatu bosibosi abaali mu hyalo ohutusaho abo aba bahena ohuŋandiiha amasiina gaawe mu hitabo hya Yesu ali mu hifo hy'Etaama Etusaŋo Ebibi, oyu baatu beeta aye Hatonda gamulamusa nga bajumirya ogusolo ogwo. Abaatu abo abali mu hitabo hya Yesu mbaba Hatonda gasuubisa obulamu obutanŋwaŋo ehyalo ni hihiiri n'ohubaŋo.

⁹ Ale hiisi ali n'ohutwi ni getege aŋulire!

¹⁰ Hiisi muutu oyu bahitegehera baati balimu-
woŋa mu komera,

mu buli ngeri balimuwoŋa.

Hiisi oyu bahitegehera baati balimwitira piima,
era alifa piima.

Olw'ehyo abagwalaafu bateehwa ohuba
n'obugumiikiriza ow'amaani era babe besigwa
eyi ali.

Ogusolo ogwahuhuduha ohuŋwa mwiroba

11 Nindi nali keja nga mbona ogusolo ogundi ni guhuhuduha ohuŋwa mwiroba. Ogusolo ogwo gwaliho otwiga tubiri hy'otwetaama epere cooka ni guli n'amalomere agohudulinga abaatu n'ohubabbaamya hy'ogutemu.

12 Ng'ogusolo ogwo gutambisa obuŋangi wosi-wosi obu ogusolo ogudaayi ogu neeherera ohubona gwali ni nawo. Nga guŋalirisa abaatu abamenyire hu hyalo ohujumiryia ogusolo gula ogudaayi, ogu baali ni boohiiseho ehisago ehy'ohugwita wiite aye gwaŋona.

13 Ogusolo guno ogwohubiri nga guhola ebyamaliholiho ebyequnjisa era gwaŋanga n'ohulagira omuliro gwaŋwa ŋamugulu mu bbanga gwamagaliha hu hyalo abaatu bosibosi ni babona.

14 Olw'ebynamaliholiho ebyo ebi gwaholanga ni gweyeedesa obuŋangi w'ogusolo gula ogudaayi, ogusolo ogwo gwadulinga abaatu bohu hyalo abatafugiirira Hatonda. Era nga gubalagira ohubbota ehifaananyi hy'ogusolo gula ogu bafumita epiima bagwosaho ehisago ehy'ohugwita wiite aye gwaŋona bahene bahijumiryie.

15 Nga Hatonda aleha ogusolo ogwo ogwohubiri guba n'obuŋangi ow'ohufuunja omuuya ogw'obulamu mu hifaananyi ehy'ogusolo ogudaayi ehi babbota hinjange ohuloma era n'obuŋangi ow'ohulagira ohwita hiisi agaana ohuhijumiryia.

16 Ng'ogusolo guŋalirisa abaatu bosibosi anjabula hubihisyia, ohuŋwa hu begingihiriri ohwola hu banjaasi, abahombe ohwola hu

bagadi, abeedu n'abatali beedu babateho eraama hu muhono gwawe omulungi oba mu weeni.

¹⁷ Era omuutu abulaho laama yino bata-mufugiirira hutunda oba ohugula ehiitu hyosi-hyosi. Eraama eyo yaali siina ly'ogusolo oba enamba* y'esiina lyagwo.

¹⁸ Ale ni hino hyettagisa obulabuhi ko omuutu ahitegeere! Ale omuutu ali n'amagesi getegeerese amahulu g'enamba y'ogusolo ogwo, olwohuba nj'enamba etegeesa esiina ly'omuutu. Enamba yaagwo yiri lukaaga nkaaga namukaaga.

14

Olwembo lw'abanunule

¹ Ebyo ni byanwa, n'ali keja nga mbona Yesu ali mu hifo hy'Etaama Etusaño Ebibi ni gemereeye hu lusozi Sayuuni oluli mu hibuga Yerusaalemu. Nabona n'abaatu emitwalo ehumi n'ene n'ekumi ene ni bemereeye njalala ni naye. Abaatu abo bali mu hifaananyi hy'abaatu ba Hattonda bosibosi aba bahena ohunjandiihaho esiina lya Yesu n'erya Semwana mu byeni byawe.

² Ng'ano pulira ejanjaasi eryali ni lifuga hy'omwolumo gw'amaaji ameene amangi ag'omubando era oti hani huduma hw'efula ni linjwera mwigulu. Ejanjaasi eryo lyafuga oti hani baatu bahubba madungu.

---

* **13:17 13:17** Mu Bayonaani n'Ababbebbulaniya hiisi njikuta yabanga n'enamba yayo. Olw'ehyo basunanga enamba y'esiina ly'omuutu oluvanyuma lw'ohugaata omunjendo gw'enamba jen-jikuta ly'esiina liryie.

³ Ng'ajo abaatu bala aba nabona bembə olwembo olunyaaha ni bemereeye mu moni j'etebe ya Hatonda ey'obuŋugi, n'ebiram u ebine n'abasaaja bahulu amahumi abiri n'abane. Naali ŋaŋuma muutu yesiyesi owaali n'aŋanga ohwega ohwemba olwembo olwo ohutusaho abaatu emitwalo ehumi n'ene n'ekumi ene aba Yesu gaali n'anunuuye ohuŋwa mu buŋugi wa Sitaani.

⁴ Obulamu w'abaatu abo bugwalaafu olwohuba sibagonesaniangaho n'omuhasi yesiyesi beyonoona. Abo nj'abaloobera ba Yesu ali mu hifo hy'Etaama Etusaŋo Ebibi abagenda ni naye hiisi eyi atiina. Era abo mbaba ganunula ohuŋwa mu baatu balyawé, babe hy'enjongo eyiŋwa mu hinjanyiro ehidaayi ehy'omulimi eri omwene n'eri Hatonda.

⁵ Abaatu abo sibalomangaho byabudulingi era sibabangaho n'ehi omuutu yeesi aŋanga ohubeŋamba.

Obuhwenda w'abamalayika abadatu

⁶ Nga nindi mbona malayika owundi. Malayika ono gaali aguluha ŋamugulu mu bbanga n'aŋira Amanuliro Amalaŋi agaŋwa eyiri Hatonda hu hyalo eri abaatu ab'esibo n'esibo ohuŋwa mu hiisi hiha n'olulimi n'egwanga.

⁷ Nga Malayika oyo aloma n'ejanjaasi ery'amaani ati, "Ehiseera hyolire Hatonda ohusalira abaatu abali hu hyalo omusango. Olw'ehyo mutye Hatonda era mumunjé ejono. Mumujumirye olwohuba nj'owahola egulu n'ehyalo n'enyanja n'esobere."

⁸ Malayika oyo ni gahena ogugwe, ng'owohubiri yeesi aŋwayo alangirira n'aloma ati, "Wowe! Ehibuga Bbabbulooni* gahinjooye! Hisihiirihire, hisihiirihire! Ehibuga ehibbala ehyabahola ebisirisinye, hisihiirihire! Hatonda asihiirihiise abaatu baamo olw'obuhwedi obu bahola bahena babbaamya abaatu abamawanga gosigosi hu hyalo ohunjwa hu Hatonda baba oti bameesi abonoona mu ngeri nj'enyene."

⁹ Oyo ni gahena ogugwe nga Malayika owohudatu yeesi aŋwayo alangirira n'aloma ati, "Hiisi muutu ajumirya ogusolo n'ehifaananyi hyagwo era gafugiirira baamutaho eraama yaagwo mu weeni oba hu muhono,

¹⁰ Hatonda anahamubonerese n'obuhambwe ow'ehiruji hihye obuli hy'olu omwenge omuhambwe guhola abagunywa. Era anahamuteho ehiguudyo ehy'ohumwohya muliro ogutasima, mu moni j'abamalayika abagwalaafu, neja Yesu ali mu hifo hy'Etaama Etusaño Ebibi.

¹¹ Ebiguudyo hy'abajumirya ogusolo ko n'ehifaananyi hyagwo era bafugiirira babataho eraama yaagwo sihiribaho hunuumula. Hatonda alibabonyaabonya ohutalehera omuusi n'owiire. Eriisi erijwa mu muliro ogunahaboohye liriduunya emirembe n'emirembe."

¹² Olw'ehyo abaatu ba Hatonda, bano ni

---

* **14:8 14:8 Bbabbulooni:** Ehibuga hino ehihusomaho mu hitabo hya Daniyeri mu Ndagaano Ekayire batambisa esiina lyahyo, njano mu ndoma ey'ohubbimbiryu omunjandiihi n'aloma hu hibuga hindi mu mulembe gugwe.

bali nj'abaatu abagendera mu magambi gage era abataaye owesige mu Yesu, bateehwa ohuba n'obugumiikiriza ow'amaani era beyongere ohumwesiga.

¹³ Ng'ano pulira ejanjaasi ni liñwera mwigulu ni ñaliño aloma ati, "Nandiiha oti, Ohuñwa ñaahani baaja huba n'ekabi abo abanafenga ni bafugiiriye Yesu Musengwa." Omwoyo wa Hatonda aloma ati, "C'ehyo ehyene n'ehyene, ni banabenga ni bahenire ohufa banaabenga sibahifaabiina aye banañuumulenga hunjuumula, ni Hatonda gabanya omuhemba olw'ebikolwa byawe ebiranji ebi babaayenga ni bahola."

Ohusala hw'emisango

¹⁴ Naali Keja nga mbona ehireri ehihosa ni hirihio omuutu owaali n'ahihaayeho. Oyo owaali ni gehaaye hu hireri ehyo gaali afaana hy'Omwana w'Omnuutu owanwa mwigulu era gaali gambaaye engule eyi babbota mu zaabbu hu mutwe gugwe n'anjambire ahageso ahagesa mu ngalo.

¹⁵ Nga nindi mbona malayika owundi n'añwa mu Yekaalu. Nga Malayika oyo alangirira n'ejanjaasi ery'amaani n'aloma oyo owaali ni gehaaye hu hireri mu ngeri y'ohubbumbiryia ati ehiseera hy'ohusala omusango hyolire. Ng'olu omulimi atambisa ahageso ahagesa ohwegesa ale weesi humbaania abaatu abali hu hyalo olwohuba ehiseera ehy'ohubasalira omusango hyolire.

¹⁶ Ng'ano oyo owaali ni gehaaye hu hireri anjuuba ahageso hahe hu hyalo ng'olu omulimi

ahola n'agesa. Ng'ahwaya abaatu bosibosi abaali hu hyalo abahumbaania.

17 Nga malayika owundi yeesi anjwera mu Yekaalu eyomwigulu. Malayika ono yeesi gaali n'ahageso ahagesa ahene ahoogi.

18 Nga nindi mbona malayika owundi. Malayika ono ganjwera ja hituuti ehi banjeerahenjongo eyiri Hatonda era gaali n'obunjangi hu muliro, ng'alangirira n'ejanjaasi ery'amaani n'aloma oyo ali n'ahageso ahogi ati ng'olu mulimi atambisa ahageso hahe ahogi ohusala ebisagaasa by'ebibala by'omuzabbibbu ni binjangaaye, weesi humbaania abaatu abali hu hyalo olwohuba ehiseera ehy'ohubasalira omusango hyolire.

19 Nga malayika ajuuba ahageso hahe hu hyalo ng'ahwaya abaatu hu hyalo abahumbaania. Ng'olu omulimi asala ebisagaasa by'ebibala by'omuzabbibbu gabidaanya mwironjo ebbala eryohujungiramo, n'abaatu abo boosi nga babadaanya mwironjo ery'obusungu wa Hatonda.

20 Ng'ano babanyuhira mwironjo ery'obusungu wa Hatonda ebulafu w'ehibuga Yerusaalemu. Nga betuluhamo amafugi ameene amangi gabanda omubando era nga singa embalaasi egeemamo gayoola hu munwa era n'omuhula ogu gaabbota ni gunesa obuleenji wa kilomita ebihumi bidatu.[†]

15

[†] **14:20 14:20** Ebyanandihiva ebindi biri ni sitadiyo 1,600.

Ebibonyoobonyo omusanvu

¹ Ng'ano nindi mbona mwigulu ehyamalihiho ehindi ehyeŋunjisa ate ehy'amahulu ameene amangi. Mu hyamalihilo ehyo, nabona abamalayika musanvu aba baali ni banjaaye ebibonyoobonyo musanvu ebisembayo. Ebibonyoobonyo ebyo mbebyali ni bija hugohoba ehiruŋi hya Hatonda eri abaatu abamu-jeemera ekomerero ko ehene yoole.

² Era nga mbona ehiit u ehiri oti enyanja eyi babbota mu ndabirwamu ni batabuuyemo omuliro. Nga mbona ni naabo abageene ohujumiry aogusolo ŋalala n'ehifaananyi hyagwo wayire ohufugiirira babateho eraama ey'enamba y'esiina lyagwo. Abaatu abo baali bemeereeye hu tulo w'enyanja eyo ey'endabirwamu, ni banjambire amadungu aga Hatonda gaali n'abaayaaye.

³ Nga bembu olwembo olu Musa, owaali omunjeereswa Hatonda gemba ŋalala n'olwa Yesu ali mu hifo hy'Etaama Etusaŋo Ebibi baati, "Hatonda Musengwa, ewe Omwene Buŋangi, ebi ohola bihulu era byeŋunjisa ababibona! Ndiiwe Habaha ow'olubererera, era ebi ohola byosibyosi bituufu era by'amazima.

⁴ O! Musengwa, hiisi muutu alihugondera era gaahuŋa eŋono.
Olwohuba ndiiwe wejene omwawufu mu bosibosi.

Era abaatu abamawanga gosigos balija mu moni jijo bahujumiry a

olwohuba olagire hiisi muutu ng'olu otehub-bira."

⁵ Ebyo ni byanwa, nali keja nga mbona oti hani baali beguye ehifo omu Hatonda gehala mwigulu.*

⁶ Mu Yekaalu eyo, po mwanjwera abamalayika bala omusantu abaali n'ebibonyobonyo omusantu. Abamalayika abo baali bambaaye engoye ejaa laasi ejituhula era ni jitemagana hutemagana ni besidihire emisibiro ejifaana hy'ezaabbbu mu bifuba.

⁷ Ng'anjo hirala hu biramu ebine bira hiija hiisi mulala hu bamalayika omusantu ejooja eri babbota mu zaabbbu ni lijuuye ebiitu ebyali mu hifaananyi hy'obusungu wa Hatonda Omwene Bulamu emirembe n'emirembe.

⁸ Nga Yekaalu yijula eriisi ohulaga ejono n'obunjangi wa Hatonda. Eriisi eryo lyali liraga ejono n'obunjangi wa Hatonda era sinjalijo omuutu kadi mulala owaali n'anjanga ohwingira mu Yekaalu eyo ohwola olu abamalayika bala omusantu baahena ohusindiha ebigudyo omusantu hu hyalo.

16

Embya omusantu ej'obusungu wa Hatonda

¹ Ng'anjo pulira ejanjaasi ery'amaani ni linjwera mu Yekaalu mwigulu ni ɣalijo aloma abamalayika bala omusantu ati, "Mutiine mujuhe hu hyalo ebiitu ebiri mu mbya

---

* **15:5 15:5** Oba: ehifo ehiri hy'eweema ya Hatonda eyi Abay-isirayiri babanga nayo mu lulafu.

omusanvu ohulaga ehiruṇi hya Hatonda eri abaatu abamujeemera.”

² Malayika omudaayi ng’atiina ajuha ebyali mu lubya lulwe hu hyalo. Ni gajuha, ebyalimo nga bireetera abaatu abaaliho eraama y’ogusolo era ni bajumirya ehifaananyi hyagwo nabbwangata ohubañamba.

³ Oyo ni gahena nga malayika owohubiri yeesi ajuha ebyali mu lubya lulwe mu nyanja. Ni gajuha, ng’amaaji agaali mu nyanja gamalinja hy’amatfugi g’omuutu afuuye. Hino hyaleetera hiisi hiitu ehiramu ehyali mu nyanja ohufa.

⁴ Malayika owohudatu yeesi ng’aja ajuha ebyali mu lubya lulwe mu njabi n’esobere josi-josi ejiri hu hyalo. Ni gajuha, ng’amaaji agaalimo gaacuuha gafaana hy’amatfugi.

⁵ Amaaji ni gahena ohucuuha gafaana hy’amatfugi nga pulira malayika anjuga ebifo ebibamo amaaji n’aloma Hatonda ati,
 “Ehi oholire hituufu era ogu obasaliyi guboola,
 ohunwa ahale nahale, n’ohwola hatyane
 ndiiwe wejene Omwawufu,
 olwohuba osala emisango n’otehubbira.

⁶ Abaatu abo ni beeta abaatu babo n’abanaabbi,
 amafugi g’abaatu abo aba beeta gajijuha.
 Naahani weesi obanjaaye amafugi g’abaatu aba
 beeta baganywe.
 Ehyo hiboola!”

⁷ Nga pulira ejanjaasi ni liŋwera mu hifo aŋa
 banjeerayo enjongo ni ɣaliŋo aloma ati,
 “C’ehyo ehyene Hatonda Musengwa Omwene
 Bunangi,

ehi oholire hituufu era ogu obasaliyi guboola."

⁸ Nga malayika owohune yeesi ajuha ebyali mu lubya olu bamuña hu lyuba. Ni gajuha, nga ebyalimo byongera eryuba ohuhanguha n'ohwohoya abaatu oti hani muliro.

⁹ Obubalire owo ow'amaani ni woohya abaatu, wabaña ehabyo bafodogola Hatonda olwohuba nj'owaali n'obunjangi hu bibonyoobonyo ebyo. Cooka bagaana ohucuuha ohunwa mu bibi byawé n'ohumunja ejono.

¹⁰ Nga malayika owohutaanu yeesi ajuha ebyali mu lubya lulwe hu tebe y'obunjugi ey'ogusolo nago gula. Ni gajuha, ng'ehiirema hisidiha hiiti ngu mu wa habaha waagwo. Hino nga hireetera abaatu bomu wa habaha owo ohwininala olw'obulumi,

¹¹ era nga bafodogola Hatonda owomwigulu. Hino hyanwa hu bulumi obungi obu baalimo ko n'obusondo obu baali ni nawo hu mibiri ni bunwa hu nabbwangata oyu bali ni babasindihiyiye oludaayi. Cooka wayire byali bityo bageene ohwebbwaga olw'ebibi ebi baali ni baholire.

¹² Malayika owomukaaga yeesi ng'ajuhua ebyali mu lubya lulwe mu lwabi olubbala olubalanga baati Yufuleeti. Ni gajuha, ng'olwabi olwo lwomeera luteerejo abahabaha abanjwa ewunjwalyuba engira bambuhe n'amane gaawe baje batabaale owahabaha w'ogusolo.

¹³ Ng'ano mbona emisambwa edatu ejaali mu hifaananyi hy'amahere. Mulala hu misambwa ejo gwanjwera mu munwa gw'ogutemu, ogundi

mu munwa gw'ogusolo n'ogundi mu munwa gwa naabbi alagula eby'obudulingi.

¹⁴ Emisambwa ejo jaali jinjanga ohuhola ebyamaliholiho era jatiina eri abahabaha bosibosi mu hyalo jabahoonja hiisi mulala gahumbaania enje lirye bahubbagane hu ludaalo olwo olu Hatonda Omwene Buñangi gaali n'ategeha ohuboneresa abatafugirira.

¹⁵ Ng'ano pulira Yesu Musengwa n'aloma ati, "Ale ni mwetege! Ndi hugobola hy'omwibi ni talagire. Ali n'ekabi oyo abaajo ni getegehe-eye ohuuja hwange, ataswala ni muguuyeho bugwe n'atambaaye bugwalaafu ng'olu omuutu aswala banamugwaho bugwe bamwagana n'ali majula."

¹⁶ Ng'ano emisambwa ejo jireetera abahabaha abo n'amaje gaawe ohuhumbaanira mu hifo ehi balanga mu Lubbebulaniya baati Arimagedoni.

¹⁷ Ng'ano malayika owomusanvu yeesi ajuha mu bbanga ebyali mu lubya lulwe. Ni gajuha nga pulira ejanjaasi ery'amaani ni liñwera mu Yekaalu mu tebe ya Hatonda ey'obunjugi ni ñajilo aloma ati, "Hiisi hiit u hijooye!"

¹⁸ Ng'ano mbona ohumyasa era pulira n'ohunuumma hy'ohwefula ko n'ohubbabbwanuha hy'ohweraadu. Nga ñabajo n'ohuteetema hw'ehyalo ohw'amaani ohutabangahojo hu hyalo ohunwa ahale nahale.

¹⁹ Ehyawamo ng'ehibuga ehibbala ehi balanga Bbabbulooni mu ndoma ey'ohubbimbiryu hyegabulamo ebimesu bidatu. Mu ngeri nj'enylene ng'ebibuga byomu hyalo byosi bisihiiriha. Hatonda

sigebirira bibi ebi baatu bomu hibuga ehi balanga Babbulooni baaholanga. Olw'ehyo gababoneresa n'ehirunji hihye hyosihyosi bafaana hy'omuutu oyu bahaahire omwenge omuhambwe gwamusisimula.

20 Olw'ohuteetema hw'ehyalo ohwo ohwaliŋo, ebizinga byosibyosi mu nyanja nga biŋwanjo, n'esozi joosi nga jifulyunguha jifuuha museetwe.

21 Ng'efula y'amabaale ameene amasito hiisi erala ni lirimo obusito w'ekilo ng'amahumi ane n'etaanu gamagaliha hu hyalo gahubba abaatu abo. Ng'ano nibo ko betambagania ohufodogola Hatonda olw'ehibonyoobonyo hy'amabaale g'efula agaali ni gabahubba n'ohusihiirisa ni gasihiirisa ebiit.

17

Omuhasi haŋunye mu buhwedi

1 Ng'ano mulala hu bamalayika omusanvu abaali n'embya omusanvu, gaaja aŋa naali nga gandoma ati, "Nja nje kulage ng'olu Hatonda aja husihiirisamo ehibuga ehyo ehiri hy'omuhasi omuhwedi era ehibitamo enjabi enyene enyingi.

2 Abahabaha bohu hyalo bahola obuhwedi n'abaatu abali mu hibuga ehyo ni bajumiryा ebitali Hatonda era bahongeresa abaatu hu hyalo baaba hy'abameesi boosi bajumiryा ebitali Hatonda."

3 Ng'ano Omwoyo wa Hatonda gaamaamira nga malayika oyo gangega gapira mu lulafu. Ni hwola eyo nga mbona omuhasi ni gehaaye hu gusolo ogulando. Ogu solo ogwo gwaliho emitwe

musanvu n'ameega ehumi era ni gwijuuyeho amasiina agafodogola Hatonda.

⁴ Omuhasi niye gaali gambaye olugoye olw'erangi erya namasyoma n'ebirando era yesiyesi nameregenya humeregenya olw'ezaabbu n'amabaale ag'ebbeeyi aga gaali ni gesapire hu mubiri nohu byambalo ebi gaali ni gambaaye. Mu ngalo gaali anjambire ehihopo ehi babbota mu zaabbu ni hijuuyemo obubi wosiwosi obuŋamba hu bikolwa bibye eby'obuŋemu n'obuhwedi obu ahola.

⁵ Baali bamuŋandiihireho n'esiina ery'amahulu ag'ehyama mu weeni eriroma liiti:

“ONO NJE BBABBULOONI
EHIBUGA EHIBBALA OMUSAAYE W'ABAHWEDI
ERA ALEEGERA ABAATU OHUHOLA
EBY'OBUNJEMU.”

⁶ Nga mbona oti omuhasi oyo gaali ameeye cooka n'atameeye mwenge aye n'ameeye amafugi g'abaatu ba Hatonda aba beeta olw'ohufugiirira Yesu n'ohulomera abaatu ebimuŋambaho.

Ni nabona omuhasi oyo, ganjinyosa olusisimo era gandeetera ohweŋunja!

⁷ Nga malayika oyu naali ni naye gandoma ati, “Oteŋunja olwohuba nahunyonyole amahulu g'ehyamaliholiho ehiŋamba hu muhasi n'ogusolo ohu gehaaye ogulihem emitwe musanvu n'ameega ehumi.

⁸ Ogusolo ogu oweene gwaliho gulamu aye gwafa cooka gunatere ohuŋwa mwironjo ereenji eritahoma omu guli baje bagusihiirise. Ohuŋwa hu hutandiha hw'ehyalo, abaatu

aba bataŋandiiha masiina gaawe mu hitabo hy'olwanji lw'amasiina g'abaatu abalisuna obulamu obutanwaŋo, ni balibona ogusolo ogwo ogwali ni gufuuye aye ɳaahani ni guli gulamu balyeŋunja.

⁹ “Ale ni hino hyetagisa obulabuhi omuutu ko gaahifaania. Emitwe omusanvu ej'ogusolo ohu omuhasi gehaaye nj'esozi omusanvu ohu batongola ehibuga ehi baguliha esiina ly'omuhasi oyo. Mu ngeri eyindi era jiri mu hifaananyi hy'abahabaha musanvu.

¹⁰ Abataanu hu bahabaha bano omusanvu bafa, mulala ahirijo mulamu ate owundi ataboneha. Aye n'aliba ni gehaaye hu tebe y'obuŋugi saaliniasho lutu.

¹¹ Ogusolo nago ogwali ni gufuuye aye ɳaahani nindi ni guli gulamu gwosi gulinjuga nga habaha owomunaana era ni guli mu luse lulala ni nabala omusanvu aye guliba guŋambire ngira egunjira mu husihiriha.

¹² “Ameega ehumi aga oweene gali mu hifaananyi hy'abahabaha ehumi abahiiri hutandiha huŋuga. Abaatu bano ehumi ogusolo guuja hubaŋaaho owaami owomu dandi baŋuge ni nagwo ohuhena ahamanga oti hani ha saawa ndala yonyene.

¹³ Abahabaha abo baliromanga hirala n'ehirinwamo balisalanjo ohuŋa ogusolo gula omugabo gwawe ogw'obuŋugi ko n'obuŋangi waawe.

¹⁴ Abaŋugi bano ɳalala n'ogusolo balisoosa Yesu ali mu hifo hy'Etaama Etusaŋo Ebibi aye niye alibaŋangula olwohuba nje Musengwa

y'abasengwa era Habaha w'abahabaha bosibosi. Abamufugiirira era nga mbabo aba Hatonda galanga era gatobola baahena bamutamo owe-sige baliba ni naye mu huñiriñana huno."

¹⁵ Ng'ano Malayika oyo geyongera ohundoma ati, "Amaaji aga oweene aja omuhasi abaaye ni gehaaye gali mu hifaananyi hy'abaatu ekwiro n'ekwiro ohunwa mu ndimi n'amawanga agen-jabulo hu hyalo.

¹⁶ Ameega ehumi aga oweene agali mu hifaananyi hy'abahabaha ehumi ni bali ñalala n'ogusolo, balicaawa abaatu bomu hibuga ehi baguliha esiina ly'omuhasi ola omuhwedi oyu oweene. Ehiriñwamo abahabaha abo ñalala n'ogusolo baliyaaya hiisi hiitu mu hibuga omwo baaleha abaatu baamo ni babambuuye babaleha ni bali beere hy'engeso era hy'omuutu alima-jula abula ehi gedanyire hu mubiri. Balisi-hirisa abaatu baamo babahola ng'olu omuutu anyaanya era gaamira omunohi ogubulamo egumba era balyohyera erala ehibuga ehyo hyaguhulihia.

¹⁷ Hino balihihola olwohuba Hatonda aliba abatambisa ohwoheresa ehi niye genda. Olw'ehyo, balirehera ogusolo obuñugi n'obuñangi waawe guñuge ohwola olu ehi Hatonda galoma hiryolerera.

¹⁸ Omuhasi omuhwedi oyu oweene, ali mu hifaananyi hy'ehibuga ehibbala ehi omanyire era abanugi bomu hibuga hino nj'abanuga abahabaha abanuga mu mawanga gosigosi hu hyalo."

18

Basihiirisa ehibuga Bbabbulooni

¹ Ebyo ni byaŋwa nga mbona malayika owundi n'aŋwera mwigulu. Malayika oyo gaali n'obunjangi oweene obungi era n'amasaamasa eby'amaani ebyene era ohumasamasa ohwo hwahubba enjase hu hyalo hyosihyosi.

² Nga malayika oyo aloma n'ejanjaasi ery'amaani hu husihiirisa hw'ehibuga hira ehibbala ehi balanga baati omuhasi omuhwedi, mu ndoma ey'ohubbimbiryia n'aloma ati,
Wowe! Ehibuga Bbabbulooni gahinjooye!

Abaatu babulunguhire banjoooyemo,
ŋaahani babbwe n'emiyaayu nj'ebihyemberamo,
era hifuuhire hifo ehinyosa olugondo hu oyo
atiinamo.

³ Hatonda aja huboneresa abaatu baamo
olwohuba abatangiris baahyo
baleeteeye amawanga gosigosi ohuhola
obuhwedi
bafaanana hy'omuutu oyu omuhasi omuhwedi
ameesa
gahola ni naye obuhwedi era bajumirya
ebitali Hatonda.

Abaŋugi bohu hyalo boosi baholire obuhwedi ni
nahyo
n'abasuubuzi hu hyalo boosi
bagaganjaliyi mu hwejalabya ni nahyo.

⁴ Ng'ano nindi pulira ejanjaasi erindi ni
liŋwera mwigulu ni ŋaliŋo aloma ati,
"Ne enywe abaatu bange muhijwemo
mutahola bibi ebi bahola,

olwohuba singa mwesi mubihola nja
 hubaboneresa,
 ng'olu nja huboneresa abaatu bomu hibuga
 ehyo."

⁵ Ebibi byawe bitiinire ni byebunga omwega
 ohwola olu byolire eyi ndi
 era batanejega baati simbona bibi ebi ba-
 hola.

⁶ Ng'olu hiri ti ahadubi hedaala haja hahye,
 mwesi mubahole ebi babaaye ni babahola,
 muteho n'enyongesa
 ebiguudyo ebi mubaña bihireho ebyawe
 emirundi ebiri.

⁷ Muñe abaatu baamo ebiguudyo era mubalisye
 amangi
 ebiguudyo ebyo bijeranjerane n'ohwepaaha
 ñalala n'ohwejalabya hwawe.

Olwohuba mu myoyo jaawe babaayenga
 bepaaha baati,

Mutuweene? Hwihaaye hu tebe y'obuñugi
 n'obuñangi wosiwosi
 era sihuli hy'omuhasi ali n'omusinde,
 anahafe gaalira amangi n'afuuhire
 namwandu.

⁸ Olw'ohwepaaha hwawe ohwo,
 mu himanga ehitali hyanjale
 ebiguudyo omuli ohufisa n'amaliro n'enjala
 binahabooleho.

Era omuliro gunahasihiirise ehibuga hyawе
 olwohuba Hatonda omwene buñangi
 ahenire ohusalajo atyo.

⁹ Abañugi abandi hu hyalo abahwedesania ni
 naye ni banahabone eriisi ni liduunya ohuñwa

mu hibuga omwo ni bahanire ohuhyohya, hina-habenyoze olusisimo bahubba enduulu, baalira obutahi ni bubanjambire.

¹⁰ Ni banahabone ebigosi ebihyolireho, banahebaaye olw'ohutya batiina bema ŋaleenji olusiisimo ni lubanjambire nga ko balira baati, "Wowe! Wowe! Sindiiwe Babbulooni abaaye n'ohihenaho?

O! Ewe abaaye n'obuŋangi owo wosiwosi
mu hamanga ahototono aho olwo ebibyo ko
biŋooye?"

¹¹ "Abasubuuzi hu hyalo boosi banahalire amangi ni ŋabula muutu ow'ohugula ebyamatano byawe.

¹² Ebyamatano ebyo ni mulimo emihobyo eji babbota mu byoma eby'ebbeeyi hy'ezaabbu n'efeeza, engoye ej'ebbeeyi eja laasi ni mafuta ni fulungu n'ejerangi erando eji abaninda boŋene bambala, n'ebiomu nyumba eby'ebbeeyi ebi babbota mu mbaawo ej'ebbeeyi nomu masyaka nomu byoma n'amabaale ag'ebbeeyi.

¹³ N'ebyahaloosa eby'ebbeeyi omuli ebi balanga baati sinamona, n'ebizaali, n'obubbaani, miira, n'omwenge, n'amafuta agahalanga, n'engaano ey'ohunyiya emigaati, ejombe n'etaama n'embalaasi ŋalala n'ebigaali ebi jinalula, n'abaatu ni batabalehire yigongo boosi ni babatunda ohuhola owiidu."

¹⁴ "Abasubuuzi nga baloma abaatu bomu ehibuga ehyo baati, 'Ebiranji byosibyosi ebi myoyo jenywe janjembanga, omuli ebinofu n'ebyesapo ebi mwesapanga, simuhigobolayo hubibona.'

15 Abasubuuzi abatundanga ebiitu ebyo era babigaganjaliramo balyema ŋale ni bebaayire, olusisimo ni lubaŋambire olw'ebiriba ni byolire hu hibuga Babbulooni.

16 Balihubba enduulu era baalira baati,
“ ‘Wowe! Wowe! Enywe abaatu b'e Babbulooni,
sindinywe ababaaye ni muhinenaho?
Sindinywe ababaaye ni mwesapa engoye endanji
eja laasi,
n'enando eji abanjinda bojene bambala?
Sindinywe ababaaye ni mwambala emihobyo
ejimeregenya ej'ezabbu n'amabaale
ag'ebbeeyi?

17 Olwo mu hamanga ahatotono hano
eby'obujinda bibyo byosibyosi ko bichenire
ohususunguha?’

“Abeeene maato amabbala, taho abagimbi
baago ko n'abagasaabaliramo, n'abaatu bosibosi
abeyemeresajo olw'engendo eji bagenda ni
basabaala hu nyanja boosi banahebaaye beema
ŋaleenji.

18 Ni banahabone eriisi ko ni liduunya bana-
halome baati, ‘Dala hu hyalo hwali hubaayeho
hibuga ehyegingihiriri hya Babbulooni?’ ”

19 Banaheyonjeho efuuhe mu mitwe ohulaga ti
obutahi bubaŋambire era bahubba enduulu ni
balira baati,
“Wowe! Wowe! Sindinywe abaatu b'e Babbulooni
ababaaye ni muhinenaho?
Sindinywe ababaaye ni mugaganjahiise abaatu
bosibosi abali n'amaato amabbala hu
nyanja?

Olwo mu hamanga ahatotono aho ebibyo ko
biŋooye?"

²⁰ Ale ni musanjalye enywe abomwigulu
olwohuba Hatonda asihiiarihise Bbabbulooni.
Musaŋalye enywe abaatu ba Hatonda, abah-
wenda ba Yesu n'abanaabbi
olwohuba Hatonda asaasuuye Bbabbulooni
gaamubisyä ng'olu gababisya enywe.

²¹ Ng'ano ḥabanjo malayika ow'amaani owaaja
gaadunda ogubaale ogwaga hy'olubaale olubbä
olu baseeraho ng'agujuguja mu nyanja n'aloma
ati,
"Engeri eyi njugujeremo ogubaale guno gwetub-
bya mu nyanja gwagoteramo,
n'ehibuga Bbabbulooni hyosi ni banahahiisi-
hirise
era sihirigobolamo hwinyoha nindi.

²² Mu hibuga hyenywe,
ebinyumo eby'ebifuga omuli amadungu
n'abagahubba,
emirere n'abajifuuŋa ko n'amagwala
n'abagafuuŋa
sibirinjulirihanamo nindi.

Ababboti boosi sibanahabeemo
era simulinjulirihanamo janjaasi ly'embaale
abahasi ni basa.

²³ Omuutu salibonaho taala ni yaduha mu hi-
buga
era sibalinjulira nindi ni bahubbira abeenja
ebigalagala.

Abasubuuzi ab'amaani mu hyalo hyosihyosi
babaaye baŋwa mu hibuga hyenywe
aye olwohuba babaaye balyaha era ni begesa
n'abaatu bosibosi obulyahi,

nj'ehigema nahahusihiirise.

²⁴ N'ehindi olwohuba abaatu b'ehibuga hyenyewe
beeta abanaabbi,
n'abaatu abandi abalomeranga abahyawe
ko n'abafugiiriranga bosibosi
ehibono hya Hatonda."

19

Ohujumiryaya n'ohusajalya mwigulu

¹ Ebyo ni byanwa nga pulira oti hani majanjaasi g'ehinjindi hy'abaatu ni ganwera mwigulu.
Abaatu abo baali bemba n'ejanjaasi ery'amaani baati,

"Hujumiryye Hatonda!

Hatonda omwene bunangi era ow'ejono atunoŋooye,

² olwohuba asala emisango n'atehubbira.
Olw'ehyo asaliyiye abaatu bomu mu hibuga ehyo
ehibbala omusango,

olw'ohubbaamya abaatu boosi hu hyalo ba-
jumiryya ebiitu ebitali Hatonda. Baaba
hy'omuhasi omuhwedi

owonoona abaatu mu hyalo n'ahola ni nabo
obuhwedi.

Abasasuuye olw'ohwita abanjeeresa babe."

³ Nga nindi bameedaho baati,
"Hujumiryye Hatonda!

Eriisi ly'ohunya hwahyo ko liduunya
emirembe n'emirembe."

⁴ Ng'ajo abasaaja abahulu bala abiri nabane
ko n'ebiramu bira ebine bihubba amafuha biju-
mirya Hatonda owaali ni gehaaye hu tebe yiye
ey'obuŋugi ni bemba baati,

“C’ehyo ehyene n’ehyene, Hujumirye Hatonda!”

⁵ Ng’ano ejanjaasi liñwera mu tebe y’obuñugi ni ñaliño aloma ati,

“Mujumirye Hatonda,

enewe mwesimwesi abaŋeeresu babe,
enewe mwesimwesi abamuňa eñono,
abegingihiriri n’abaŋaasi!”

⁶ Ng’ano nindi pulira ejanjaasi eryali oti hani ly’ehiñindi hy’abaatu ni lifuga oti hani mwoluumo gw’amaaji ag’omubando aŋandi oti hani hubbwabbwanuha hw’eraadu abaatu abo ni ba-hayaana baati,

“Hujumirye Hatonda!

Olwohuba Hatonda weefe oyo omwene buñangi nj’añuga.

⁷ Leha husaŋalye era hwejage
era humuňe eñono!

Olwohuba ng’olu omusinde bamuňimba n’omuhasi wuwe omweňa,

hino nj’ehiseera ehya Yesu ali hy’Etaama Etusaño Ebibi

ohwenimba n’abaatu babe olwohuba ba-henire ohwetegeha.

⁸ Hatonda ahenire ohubagwalaasa era bali hy’omugole

oyu bambahiise ebyambalo ebiŋoono ebya laasi ebimeregeny.”

(Ebyambalo ebya laasi biri mu hifaananyi hy’ebikolwa ebigwalaafu ebi baatu abo baholanga.)

⁹ Ng’ano malayika oyu nali ni naye gandoma ati, “Nandiiha oti, ‘Nga bali n’ekabi abo aba Hatonda anahalange hu mbaga ya Yesu ali mu hifo

hy'Etaama Etusaño Ebibi ni geñimba n'abaatu babe eyiriba oti hani higole!' " Ng'ameedaho ati, "Ebibono bino ebindoma bya Hatonda era bituufu."

¹⁰ Ni nañulira ebibono ebyo nga kubba amafuha ohumujumiryा. Aye nga niye gandoma ati, "A-a! Leha otahola otyo! Ese keesi ndi muñeeresa wa Hatonda hy'ewe n'abahyo abasigaayeyo abalomera abaatu ebinjamba hu Yesu. Jumirya nje Hatonda olwohuba nj'agaba obuñangi owoholomera abaatu ebinjamba hu Yesu n'abita mu Mwoyo wuwe."

Embalaasi ekosa ko n'owaali n'ayihaayeho

¹¹ Naali keja nga mbona egulu ni liwihiuhire era nga muñwamo esolo eyi balanga baati embalaasi. Embalaasi eyo yali kosa n'eriho n'ayihaayeho ni bamulanga baati, "Omwesigwa era Owamazima." Oyo nj'asala emisango n'atehubbira era asoosa abalabe babe olw'esonga etuufu.

¹² Omuutu oyo gaali gambaaye engule enyene enyingi hu mutwe era emoni jije ni jimesya oti hani nimi j'omuliro. Baali bamuñandiihireho esiina cooka nga ñabula bundi alimanyire ohutusaho ye omwene.

¹³ Gaali gambaaye ekaaso eyaali oti hani bayinihire mu mafugi. Esiina lirye erindi gaali nje "Hibono hya Hatonda."

¹⁴ Enje ly'abasooli abomwigulu lyali limuñwaho egongo ni limulonda. Abasooli abo baali bambaaye ebyambalo ebya laasi ebihosa

era ebiŋoono era hiisi mulala hu bo yeesi ni
gehaaye hu mbalaasi ekosa.

¹⁵ Ebibono ebi gaali ni nabyo mu munwa
byali oti piima, n'aja hubitambisa ohusoosa
n'ohunjangula amawanga amajeemu. Era al-
ibaŋugisa simbo y'owaami ey'ehyoma amahulu
gahyo ti "ali n'obuŋangi ow'amaani." Hino ali-
hihola mu siina lya Hatonda Omwene Buŋangi
abaliho ehirunji ehy'amaani olw'ebibi ebi ba-
hola.

¹⁶ Hu kaaso yiye ŋabisambi baŋandiihaho
esiina baati,

HABAHA W'ABAHABAHA ERA MUSENGWA
Y'ABASENGWA.

¹⁷ Ng'ano mbona malayika owundi. Malayika
ono gaali gemereeye mu njase y'eryuba.
Ng'alangirira n'ejanjaasi ery'amaani n'aloma
enyuni ejaali ni jiri hugululuha mu bbaga ati,
"Muuje muhumbaane mweriire ehiŋjulo ehi
Hatonda genda hubenjula.

¹⁸ Muuje mulye eminohi j'abahabaha
n'abahulu bamaŋe n'abaatu ab'enono,
ej'embalaasi n'abajihalaho n'eminoji j'abaatu
bosibosi ohunjirira ŋalala, abeedu n'abatali
beedu, abegingihiriri n'abaŋaasi."

¹⁹ Ng'ano mbona ogusolo nago gula
n'abahabaha abomu hyalo n'amane gaawe
ni bahumbeene ohunjirinjana ni nooyo owaali ni
gehaaye hu mbalaasi ekosa n'enje lirye.

²⁰ Aye nga baŋamba ogusolo ni naabbi
ola alagula eby'obudulingi, owaholanga
ebyamaliholiho mu siina lyagwo gaadulinga
abaatu babataho eraama y'ogusolo era

bajumirya ehifaananyi hyagwo. Ni babañamba nga babadaanya balamu mu nyanja eyiri oti nameehere eyaduha omuliro ogutasima.

²¹ Abasooli ab'amañe gaawe abasigaayeno nga bafa olw'ehibono ehyanja mu munwa gw'oyo owaali hu mbalaasi ekosa ehyali oti hani piima eyeali n'esobekereeeye mu munwa gugwe. Era ng'enyuni jija jehyasa hu minohi j'emibiri jaawe.

20

Emyaha olukumi ej'obuñugi wa Kurisito

¹ Ebyo ni byañwa nga mbona malayika owundi n'añwera mwigulu. Malayika ono gaali añaambire ogujegere ogubba mu ngalo jije era n'ali n'ehisumuluzo ehifunga omulyango og-wingira mwironjo ereenji eritahoma.

² Nga malayika oyo añaamba ogutemu gula oguhalehale ko nje Sitaani, ng'aguhaada aguhadaasa emyaha lukumi.

³ Ng'agudanya mwironjo nago eritahoma ahena agufungaho ohuhena emyaha lukumi. Ehyo gahihola ohugusibirisa ohudulinga abaatu ohwola olu myaha olukumi jirinwaho. Cooka oluvanyuma lw'emyaha ejo baligulehula ohuhena ahamanga hadiidiri.

⁴ Nga mbona etebe j'obuñugi ni hwihayeho abo aba baali ni banjaaye obuñangi ow'ohusalira abaatu emisango. Era nga mbona emiigu j'abaatu aba baali ni betire ni babatemaho emitwe ni babahaabya ohulomera abaatu ebinbono ebinjamba hu Yesu n'obuhwenda wa Hattonda. Abaatu abo nj'abageene ohujumirya

ogusolo oba ehifaananyi hyagwo oba ohufugirira ohubataaho eraama jaagwo mu byeni oba hu mihono. Olw'ehyo Hatonda gaabalamusa banjugire ɣalala ni Kurisito ohuhena emyaha lukumi.

⁵ Ohwo ko nj'ohulamuha ohudaayi. (Abaatu abandi sibaliramuhu hu mugigi ogwo ohwola olu myaha ejo olukumi jiriñwaho ko balamuha.)

⁶ Bali n'ekabi abo abanahabe mu hulamuha ohwo ohudaayi. Hatonda gaaja hubabalira mu bagwalaafu era sibalifa mulundi gw'ohubiri wabula balifuuhu basengi babe ni bamunjeeresa niye ko ni Kurisito. Baaja hunjuga ni Kurisito ohuhena emyaha lukumi.

Olutalo hasiigu olusembayo

⁷ Emyaha lukumi ni jihenire ohuñwaho balirehula Sitaani ohuñwa mu busibe omu bamuboñera

⁸ era alitiina aje adulinge amawanga omuñwa abaatu abañahania Hatonda ohuñwa mu bunyomero wosiwosi hu hyalo, Gogi ni Magogi. Sitaani alibahumbaania banjirijane n'abaatu ba Hatonda. Abaatu abo baliba kwiro n'ekwiro ni ɣabula aŋanga ohubabala gabahena ni bali hy'omujehe hu gobo ly'enyanja ogu muutu atanjanga hubala gaahena.

⁹ Abaatu abo baligenda baatina baje beswanigirise abaatu ba Hatonda mu hibuga Yerusaalemu, ehibuga ehi Hatonda asinga ohwenda. Aye Hatonda alimagalisa omuliro ohuñwa mwigulu gwaja gwabohya baaguhuliha.

¹⁰ Ni hibooyi Sitaani abaaye n'abahooŋa baamudaanya mu namehere ko nj'enyanja eyaduha

omuliro ogutasima omu badanya ogusolo nago gula ko ni naabbi ola omudulingi. Omwo pomu baliba ni babonaabona omuusi n'owiire emirembe n'emirembe.

Ohusala hw'emisango

¹¹ Naali keja nga mbona etebe y'obunjugi enyene embala ohu Hatonda gehala. Etebe eyo yaali kosa era oyo owaali n'ayihaayeho gaali anambya olusisimo. Ehyo hyaleetera ehyalo n'ebbanga ko n'ebyalimo byosibyosi ohuduluma ohuṇwa aaja ali. Nga Hatonda abisihiirisa ndi ḥabaṇo owagobolayo ohubibona.

¹² Nga mbona abaatu bosibosi abaali ni bafuuye ne ḥaaḥani ni balamuhire ni bemereeyeye mu moni j'oyo owaali ni gehaaye hu etebe y'obunjugi. Abaatu abo baali b'esibo n'esibo ni mulimo abeingihiriri n'abaṇaasi. Ng'ano bawihula ebitabo bya Hatonda omu baṇandiiha hiisi hiitu ehi baatu baahola. Nga ḥabaṇo n'ehitabo ehindi ehi bawihula. Hino nj'ehitabo omu baṇandiiha olwanji lw'amasiina g'abaatu abohusuna ehirabo hy'obulamu obutanjwaṇo. Ng'ano Hatonda asalira abo abaali ni bahenire ohufa aye ḥaaḥani ni balamuhire omusango ni geema hu ebyo ebi baali ni baṇandiihire hu hiisi mulala hu bo mu bitabo.

¹³ Nga n'enyanja yoosi ehuhudulayo abo abaali ni bafuuye amaaji emirambo jaawe ni jisi-gaayemo. Ehyalo hya bamagombe hyosi nga hireeta abafu abalimo. Nga abo boosi babasalira omusango ni beema hubi hiisi mulala hu bo gaholanga.

14 Ng'ano banjamba ohufa n'ehyalo hy'abamagombe babidaanya mu nyanja eri oti namehere eyaduha omuliro ogutasima. Enyanja eyo nj'ehifo omu baatu bafira mu hufa ohw'omulundi ogwohubiri.

15 Hiisi muutu oyu siina liryelitaali mu hitabo omu banjandiiha olwanji lw'amasiina g'abaatu abohusuna ehirabo hy'obulamu obutanjwaño nga bamudanya mu nyanja eyo eri oti namehere, eyaduha omuliro ogutasima.

21

Ehibuga Yerusaalemu ehinyaaha

1 Ebyo ni byanjwa, nga mbona egulu enyaaha n'ehyalo ehinyaaha. Bino nabibona olwohuba egulu n'ehyalo ebyalijo oludaayi byali bigotireño n'agayanja goosi ni gabulaño.

2 Nga mbona ehibuga hya Hatonda ehyawufu, konje Yerusaalemu ehinyaaha. Ehibuga ehyo hyali hiiha hu hyalo ni hinjwera mwigulu ewa Hatonda era mu faani yahyo hyali hifaana hy'omugole mu buñoono obu abamo wamwe ko n'amwambahiise olw'oweenja.

3 Nga pulira ejanjaasi ery'amaani ni linjwera mu tebe ya Hatonda ey'obuñugi ni liroma liti, "Ohunjwa ḥaahani Hatonda anamenyenga ḥalala n'abaatu babe n'abeehaayemo ḥagati. Abaatu abo baaja huba baana babe era ni Hatonda omwene yeesi anaabenga Hatonda waawe.

4 Olw'ehyo, anahabatuseho obulumi wosiwosi obu babaaye ni balimo era gabasabusaho amasiga aga babaaye ni balira. Ohufirwa

n'ohulira ko n'obulumi owa hiisi ngeri sibiribaño nindi olwohuba ebihale ebibaaye ni bireeta obulumi binahabe bijooyeño.”

⁵ Ng'ajo Oyo owaali ni gehaaye hu tebe ekulu ey'obuñugi aloma ati, “Ndi huhola ebiitu byosibyosi bunyaaha!” Nga gandoma ati, “Ale ñandiiha ebiitu bino ebindomire olwohuba bitu-ufu era nahabyoherese ng'olu mbiromire.”

⁶ Ng'ameedaho gandoma ati, “Hinjooye! Ese ndiise Alufa n'Omega, etandiha n'ekomerero. Hiisi muutu ali n'enduño namuñe amaa ji aganamuleetere ohuba n'obulamu obutanwaño. Nagamuñe busa anjabula hugasasulira.

⁷ Hiisi muutu anjangula amaani g'ehibi nahamuñe ebindomaho bino byosibyosi era naabenga Hatonda wuwe yeesi gaaba mwana wange.

⁸ Aye abati n'abaleeheraño ohufugiirira n'abeeti n'abahwedi n'abanjeeña n'abaloga abahywae n'abajumiryä emisambwa n'ebitali Hatonda ko n'abadulingi, abo bosibosi omugabo gwawe guliba gwa hubadanya mu nyanya eyaduha omuliro eyiri oti namehere atasima. Huno nj'ohufa ohwohubiri.”

⁹ Nga mulala hu bamalayika omusanvu abaali n'embya ejaalimo ebiitu ebiraga ehirunji hya Hatonda eri abaatu abamujeemera gaaja aña naali nga gandoma ati, “Nja nje kulage abaatu abahena ohugatiwa ni Yesu ali mu hifo hy'Etaama Etusaño Ebibi. Abaatu bano baali mu hifaananyi hy'omugole oyu ahooye.”

¹⁰ Ng'ajo Omwoyo wa Hatonda gamaamira. Ni gamaamira nga malayika oyo gapira hu lusozi

olwene olubba ate olwedingihiriri aja gandaga
Yerusaalemu ehibuga ehyawufu ehyali ni hiiha
ηaasi ni hijwa mwigulu ewa Hatonda.

¹¹ Ehibuga ehyo hyali hitemagana hutemagana
mu ηono lya Hatonda era ni hihubba
enjase hy'amabaale ag'ebbeeyi aga balanga
baati Yasiperi aga obutangaafu w'eryuba
buhubbireho era obutangaafu wahyo ni buli
hy'owamabaale g'efula.

¹² Hu hibuga ohuhyeswanigirisa hwaliho ehi-
teepe ehyene ehirenji ni huliho emiryango ehumi
n'ebiri n'abamalayika ehumi n'ababiri hiisi mu-
lala ni gemereeye hu mulala hu miryango ejo.
Hu hiisi mulyango baali banjandiihireho amasi-
ina g'ebiha bya Yisirayiri ehumi nabibiri.

¹³ Hu lubega olw'ebuŋwalyuba hwaliho
emiryango edatu, ebugwa lyuba edatu, mu
mehiriro edatu n'oluyi olwamaniino lwosi
emiryango edatu.

¹⁴ Ehiteepe ehi baali ni batongooye
ohwetoloola ehibuga hyali hyemereeye hu
musingi ogw'amabaale ehumi nabiri era hu hiisi
baale ly'omusingi ni banjandiihaho amasiina
g'abahwenda ehumi n'ababiri aba Yesu ali mu
hifo hy'Etaama Etusajo Ebibi.

¹⁵ Malayika ola owaali n'aloma ni neese gaali
anjambire mu ngalo olusaala olupima olu bab-
bota mu zaabbu apimire obuleenji n'obugalamu
w'ehibuga, emiryango jaahyo ko n'obuleenji
w'ehiteepe.

¹⁶ Ehibuga hyali hinjeranjerana obuleenji
n'obugalamu. Malayika oyo ni gahipima
n'atambisa ehipimo ehi gaali ni nahyo gabona

ati hyali hiñesa mu buleenji, obugalamu n'obugulumifu ekilomita ng'ekumi ebiri nabine* hiisi luuyi.

¹⁷ Era ng'apima n'obugalamu w'ehiteepe ng'abona ni hiñesa obugalamu w'emita nkaga n'etaanu.[†]

¹⁸ Ehiteepe hy'ehibuga baali baahitongolera amabaale ag'ebbeeyi aga balanga baati Yasiperi. Ehibuga ehyene baali baahitongolera ezaabbu ey'enjabulo eyaali ni bitamo obutangaafu oti hani giraasi.

¹⁹ Hu misingi j'ehiteepe ehyali ni hyetolooye ehibuga baali bataayeho amajolobera aga baali ni babbotire ohunjwa mu hiisi baale ery'omunjendo. Omusingi omudaayi gwaliho amajolobera ag'ebaale eri balanga Yasiperi, hu gw'ohubiri safiro, ogwohudatu kalukedoni, ogwohune nawandagala

²⁰ ogwohutaanu sadunukisi, ogwomukaaga sadiyo, ogwomusanvu kerusoliso, ogwomunaana bberulo, ogwomwenda topazi, ogw'ehumi kerusoperaso, ogw'ehumi namulala kuwakiso n'ogwehumi n'ebiri amesusito.

²¹ Emiryango ehumi n'ebiri ejingira mu hibuga jaali ja luulu era oluguudo olubbala mu hibuga hino lwali lw'ezaabbu ey'enjabulo era lwosi ni lubitamo obutangaafu hy'egiraasi.

²² Mu hibuga omwo sinabonamo Yekaalu olwohuba Hatonda Musengwa omwene buñangi ni Yesu ali mu hifo hy'Etaama Etusaño Ebibi

* **21:16 21:16** Oba sitadiya 12,000. † **21:17 21:17** Oba ecubbiti 144.

baali bamenyire ɳalala n'abaatu bomu hibuga ehyo.

²³ Hyali sihyettagisa wayire eryuba oba omwesi ohwaduha mu hibuga ehyo olwohuba ohumasamasa ohw'enjono lya Hatonda hwali huhena ohuhinja enjase era ni Yesu ali mu hifo hy'Etaama Etusaŋo Ebibi gaali mu hifo hy'etaala ohubanjanga enjase.

²⁴ Abaatu abamawanga gosigosi balyeyeedesea enjase eyo era abahabaha bomu hyalo balireeta eby'obunjinda byawe eri Hatonda ohumunja ejono.

²⁵ Siŋalibaŋo oludaalo kadi lulala olu bali-galajo emiryango ejingira mu hibuga omwo olwohuba ti owiire wiirire, olwohuba mu hibuga omwo owiire sibuliiranga aye gulibeerereranga muusi.

²⁶ Abaatu abomu hyalo balireeta eby'obunjinda byawe mu hibuga ehyo baŋe Hatonda ejono.

²⁷ Mu hibuga omwo simulingiramo ehiitu hyosihyosi ehibi oba omuutu owetolyonga oba aloma eby'obudulingi. Aye mulingiramo abo bonene aba banjandiiha amasiina gaawe mu hitabo ehirimo olwanji lw'amasiina g'abaatu aba Yesu ali mu hifo hy'Etaama Etusaŋo Ebibi aliŋa obulamu obutanjwaŋo.

22

¹ Ng'aŋo malayika ola owapima obubbala w'ehibuga gandaga olwabi olw'amaajи agaleetera abaatu ohuba n'obulamu obutanjwaŋo. Olwabi olwo lwali luhuluhuta ni luŋwera mu tebe ey'obunjugi omu Hatonda

ηalala ni Yesu ali mu hifo hy'Etaama Etusaño Ebibi beehala era amaaji gaamo gaali mayonjo era mahosa bbece.

² Olwabi luno lwali luhuluhuta ni lubita mu luguudo olubbala olwomu hibuga Yerusaalemu ehinyaaha. Hu mbega jombi ej'olwabi luno, hwali humerireho omusaala ogwamaho ebibala ebireetera abaatu ohuba n'obulamu obutanjwaño. Emisaala jino jaali jaamaho ebibala ehumi nabibiri hiisi mwesi. Era abaatu abamawanga gosigosi ni batambisa amahoose gaaho basobole ohusuna obulamu.

³ Mu hibuga omwo simulibamo muutu oba ehiiti hyosihyosi ehiriho ehiñwabo hya Hatonda. Mu hibuga ehyo pomuli etebe y'obunjugi ohu Hatonda ηalala ni Yesu ali mu hifo hy'Etaama Etusaño Ebibi behaala era eyo peyi abaatu babe baaja ohuba ni bamujumiryra.

⁴ Abaatu abo balimubona moni hu moni era alinjandiiha esiina lirye hu byeni byawe.

⁵ Eyo seribayo hiirema era abalibayo si-hiribetagisa huba n'etaala oba ohwetaaga en-jase y'eryuba olwohuba Hatonda Musengwa omwene aja huba njase eyi bali era balinjuga emirembe n'emirembe.

Ohugobola hwa Yesu

⁶ Nga malayika gandoma ati, "Ebibono ebi Hatonda ahuhwehuliiye bituufu byene era ana-habyohere. Hatonda Musengwa omwene alomera mu banaabbi nj'atumire malayika wuwe gaaje ahulomere weesi obinjandiihe byolere abaatu babe bamanye ebiitu ebinaatere ohubaño."

7 Yesu aloma abaatu bosibosi ati, “Ale ni mwetege mbalomere! Ndi hugobola mu hiseera ehitali hya ŋale! Ali n’ekabi oyo aŋamba ebibono by’obunaabbi ebiri mu hitabo hino era gahola ehi biroma.”

8 Ese Yowaane aloma ono nabona era nejulirira ebiitu bino ebi mbalohesa era ni nahena ohubibona n’ohubinjulira nahubba amafuha mu moni ja malayika oyo owandaga ebiitu bino mujumiryе.

9 Aye niye nga gandoma ati, “Leha otanjumiryा! Ese keesi ndi munjeeresa wahyo aŋeeresa Hatonda hy’ewe n’abalebe babo abanaabbi ko n’abandi abagondera ebibono ebiri mu hitabo hino. Jumiryा nje Hatonda!”

10 Ng’ano ko gandoma ati, “Otagisa baatu bibono eby’obunaabbi ebiri mu hitabo hino olwohuba ehiseera hyabyo ehy’ohubaño hinatere ohwola.”

11 Ale ehiseera ng’olu hinatere ohwola, hanye abahola ebibi benda ohwetyongera ohuhola ebibi, ni begumye. Hanye abetolyonga bahyenda ohwetolyonga boosi ni begumye. Ni nooyo ahola ebituufu gegumye ohuhola ebituufu atadembä. N’omugwalaafu yeesi gegumye ohuba omugwalaafu.

12 Yesu aloma abaatu bosibosi ati, “Ale ni mwetege mbalomere! Ndi hugobola mu hiseera ehitali hya ŋale! Era ndi huuja ohusasula hiisi muutu omuhemba gugwe ogumusaaniye ni nema hubi abaaye n’ahola.

13 Ese ndiise Alifa n’Omega, nasoswe era nakoma, etandiha n’ekomerero.

14 “Ohufaanana hy’omuutu owoosa ebyambalo bilye aja ni naŋa byasigala ni biri biyonjo, ni naabo abegumya ohwenjala ohuhola ebibi basigala ni bali bagwalaafu. Hatonda alibaŋa ekabi ey’ohwingira mu hibuga Yerusaalemu ehinyaaha ni naŋuma abahubba hu muhono n’ohulya ebibala by’omusaala oguleetera abaatu ohuba n’obulamu obutanŋwaŋo.

15 Aye ebulafu w’ehibuga periba abaatu abatali bagwalaafu. Mu baatu abo pomuli abalogo n’abahwedi n’abeeti n’abajumirya ebitali Hatonda ko ni nabo bosibosi abanyumirwa obudulingi.

16 “Ese Yesu owomu lulyo lwa Habaha Dawudi era owomu tumbu jije, tumire malayika wange eyi muli enywe abomu babbubbu byosibyosi eby’abafugiirira, abaleetere ebibono bino eby’amazima. Ndi hy’emunyeenye eyi balanga baati sulwe ejwayo ni wanuuha.”

17 Omwoyo wa Hatonda n’abaatu abali hy’omugole wa Yesu baloma hiisi ali n’ohutwi ohunjulira baati, “Nja!” Era hiisi aba n’anjuliye gafugiirira yeesi alange owundi ati, “Nja!” Hiisi ali n’enduŋo gaaje Hatonda amunje amaaŋi aganamuleetere ohuba n’obulamu obutanŋwaŋo.

18 Ese Yesu ndabula hiisi anjuliye ebibono bino eby’obunaabbi ti, “Singa omuutu yeesi ameeda ebibye hu bibono bino, ni Hatonda alimuleetera ohulwala haŋupuli oyu hitabo hino hiromaho.

19 Era singa omuutu yesiyesi ahendeesa hu bibono bino eby’obunaabbi ni Hatonda yeesi alimutusaho omugabo gugwe ogw’ohulya ebibala ebireetera abaatu ohuba n’obulamu

obutaŋwaŋo era Hatonda alimutusaho edembe ery'ohwingira mu hibuga ehyawufu ebindomireho mu hitabo hino."

²⁰ Yesu omwene huloma bino era abihahasa ati bituufu, aloma ati, "C'ehyo ehyene n'ehyene, ndi hugobola mu hiseera ehitali hya ŋale!"

Amiina. Yesu Musengwa hola ogobole.

²¹ Ehisasabirisi hya Yesu Musengwa hibe eri abaatu ba Hatonda. Amiina!

**Endagaano Epyaha ko n'ebitabo ebindi
eby'Endagaano Ekyaire mu Lunyole
Nyole: Endagaano Epyaha mu Lunyole (Bible)**

copyright © 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Nyole)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

This is the New Testament in Lunyole of Uganda, with 10 books from the
Old Testament.

All rights reserved.

2025-05-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 17 May 2025 from source
files dated 17 May 2025
e00787cd-838f-597a-9477-00b97e4e2cff